

LIAUDIES BALSAS

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS

PEOPLES VOICE, the only Lithuanian Weekly Newspaper in Canada, Published by the Lithuanian Press Assn., P. O. Sta. C, Box 1013, Toronto 3, Ont., Canada.
Authorized as second class mail, Post Office Department, Ottawa.

Nr. 838

PENKTADIENIS, SPALIO (OCTOBER) 31, 1947, TORONTO, ONTARIO

M E T A I X V I

Konservativai Atmetė Darbininkiškus Bilius

TORONTO. — Konservatyviškas Ontarijos seimelis atmetė visus darbininkų atstovų pasiūlytus bilius.

A. A. MacLeod buvo įnešęs, kad būtų nustatyta minimum alga 65 centai. Prieš balsavo 44, o už bilį — 15. Už bilį balsavo, be kitų pažangiečių, ir trys liberalai.

J. B. Salsbergo bilius, kad būtų nustatyta 40 valandų darbo savaitė, nedaėjo nei prie balsavimų.

R. H. Carlin, socialistas, įnešė pasiūlymą, kad būtų įstatymu patvirtintos dviejų savaičių apmokamos atostogos darbininkams ir tarnautojams, bet jis buvo atmetas 59 balsais prieš 11. Už nebalsavo nei vienas liberalas, nekaltant jau apie konservatus.

Liberalai, socialistai ir kairieji kritikavo valdžią, kodėl ji neleidžia sumanyti svarstyti komitetuose, kur būtų buvę galima pataisyti juos.

Darbo ministeris Daley štai kaip atsakė:

“Reikia pažymėti, kad šį bilį įnešė vienas iš dviejų komunistų seimelio narių. Nors tai nesvarbu, bet suprantama, kad šis bilius neįsireiškia darbininkų pageidavimu”.

Kritikuoja Hsley Pamokas Sovietams

TORONTO. — Frank Park, Kanados - Sovietų Draugiškumo Komiteto direktorius, pareiškė, kad knyga apie SSRS šnipus Kanadoje, kurią išleido valdžia, yra didesnis puolimas SSRS diplomatų, negu kad Sovietų spaudos puolimai ant Amerikos ir Kanados diplomatų, ir ji labai daug pakenkė geriems santykiams.

Jis tą pareiškė atsakydamas Kanados atstovui Lake Success konferencijoje, kur ponas Hsley sakė, kad SSRS yra labiau susiinteresavusi propaganda, negu sulaikymu karo kurstymo.

Park taipgi dadėjo, kad turistų važinėjimas po SSRS gali būti greitai atidarytas, nes transportacija baigiama taisyti.

Kitaip sakant, darbininkai nenori, kad būtų nustatyta 65 centai minimum į valandą.

Kas liečia 40 valandų darbo savaitę, Daley pareiškė, kad jeigu būtų darbininkų perteklius, tai gal ir būtų gerai sutrumpinti darbo savaitę. Dabar pertekliaus nėra.

MacLeod į tai atšovė: “Darbo ministeris galėjo būti teisingesnis. Abi didžiosios darbininkų grupės (Kongresai) per keletą metų priiminėja rezolucijas, reikalaujančias 40 valandų darbo savaitės”.

S. Mikolaičikas Apleido Lenkiją

VARSAVA. — Autoritetai paskelbė, kad Stanislovas Mikolaičikas su savo sekretorium ir išdėtininku pasišalinė iš Lenkijos, palikdamas savo partiją — Valstiečių Partiją — be vado, kaip anais metais Smetona tautininkus Lietuvoje.

Kairysis sparnas, kai tik sužinojo apie Mikolaičiko pabėgimą, tuojaus susikraustė į raštinę ir užėmė laikraštį.

Manoma, kad veikiausiai valdžia leido jam apleisti Lenkiją.

Kairysis valstiečių partijos sparnas stoji už kooperaciją su valdžia, kurią sudaro kelios kairiosios partijos. Mikolaičikas su savo grupe buvo aršūs tos valdžios oponentai.

Hollywoodo Žvaigždės Protestuoja

WASHINGTON. — Bartley Crum, Kalifornijos advokatas, atstovaujantis 19 žymių Hollywoodo žvaigždžių, rašytojų ir direktorių, kaltinamųjų simpatizavime komunistams, griežtai pasmerkė neamerikinio veikimo komiteto tyrinėjimus Hollywoodo artistų, sulgyindamas su “kangaroo teismu”.

“Mano klientai yra šmeižiami, purvinami, niekinami,

Mrs. Visnavski, našlė su trimis vaikais, išmesta lauk iš Stanley barakų, ant lauko, prie Ontarijos ežero. Ji buvo išmesta už tai, kad atsiskė šią šeimą išmėtė Toronto mokėti rendą už nesvarius, pilnus kakročių kambarius. Šią šeimą išmėtė Toronto miestas.

Garbinimas Militarizmo Veda Prie Katastrofos, Sako R. M. Hutchins

ZUVO DAUG ŽMONIŲ KELIOSE NELAIMĖSE

NŪYORK. — Utah valstijoje perait savaitę sudužo didelis keleivinis orlaivis ir užmušė 52 asmenis.

Iš Graikijos praneša, kad tenai sudužo į kalną asmušes orlaivis su 44 asmenimis.

Anglijoj įvyko didelė nelaimė ant geležkelio. Traukiniui nušokus nuo rėlių, 23 asmenys buvo užmušti. Colorado valstijoje traukinys suvažinėjo du automobilius, kuriuose žuvo 7 asmenys.

CLEVELAND. — Robert M. Hutchins, Čikagos universiteto kancleris, aną dieną čia pareiškė, kad Amerikos didybė ir laimė jau pasiekė savo aukštį, ir kad to vietą dabar užima garbinimas pinigų ir militarizmo.

Kalbėdamas “Great Books Movement” susirinkime, jis pasakė, kad militarinės jėgos reiškiniai visur matomi. Jungtinių Valstijų valdžios militarizavimas einas labai sparčiai.

Jis taipgi pažymėjo, kad Amerika šelpia Europą ne

todėl, kad jaustųsi, jog visi žmonės yra broliai, bet kad jie nebalsuotų už komunistus.

“Garbinimas jėgos”, sako jis, “gali nuvesti tikrai prie katastrofos”.

Kas liečia atomines bombas, jis yra tos nuomonės, kad išdavimas rusams atominių paslapčių sutrumpintų jų darbą tikrai 6 mėnesiais. Bet pridėjo, kad niekas nežino, ką jie turi dabar.

Jis labai pasipiktinęs amerikiečių elgesiu. Jis sako, kad nieko stebėtina tame, ką pasakė Višinskis. Anot jo, apie amerikiečius galima visai kalbėti ir rašyti ir neapsilenkti su tiesa.

TRUMANAS ŠAUKIA KONGRESĄ LAPK. 17

WASHINGTON. — Prezidentas Trumanas šaukia Kongresą lapkričio 17 dieną. Bus svarstomi antinflacijos ir pagalbos Europai klausimai.

Prezidentas Trumanas turėjo pasitarimą su abiejų partijų vadais pirm nutarimo šaukti Kongreso specialę sesiją.

bet neduodama jiems proga atsakyti”, pareiškė jis.

Kiek vėliau, grupė laisvėnių artistų su John Garfield priešakyje turėjo spaudos konferenciją, kurioje John Garfield pareiškė, kad neamerikinio veikimo komiteto veiksmai yra prieškonstituciniai.

Jungtinių Valstijų konstitucijos pirma pataisa užtikrina piliečiams įsitikinimų lais-

vę. Kas bando suvaržyti žmoniems laisvę turėti savo politinius įsitikinimus, pareiškė Garfield, tas yra neištikimas konstitucijai.

Konferencijoje, tarp kitų, dalyvavo Paulette Goddard, Gregory Peck, Henry Fonda, Myrna Loy, Katherine Hepburn ir kiti. Po pareiškimo, kurį parengė Komitetas už Pirmą Pataisą, pasirašė 19 žymių artistų, rašytojų, direktorių ir gamintojų.

Pasidairius Po Kanada

Kanados Bažnyčių Taryba (Canadian Council of Churches) vienbalsiai nutarė prašyti Kanados valdžią, kad paskirtų komitetą iš parlamento narių tyrinėjimui pragyvenimo kainos.

Taipgi ši taryba prašo Kingą sušaukti reguliarią parlamento sesiją apdiskusavimui šio taip svarbaus klausimo.

Vis daugiau ir daugiau organizacijų pareiškia nuomonę, kad pragyvenimas per brangus, ir kad valdžia turi imtis žygių jo nupiginiui.

Ontarijos premjeras G. Drew šią dieną pareiškė:

"Linija tarp konservatų, iš vienos pusės, ir liberalų, CCF ir komunistų, iš kitos, yra labai aiški".

Jis kaltino liberalus, kad jie kopijuoją socialistus savo įstatymams.

Reiškia, Drew suvertė į vieną maišą su komunistais ir socialistus su liberalais.

Neilgai trukus bus apšaukti raudonasis visi, kurie tik nešūkėja antisovietinių frazių, nekovoja prieš reformas.

Savivaldybiniai rinkimai Toronto bus įdomūs.

Stewart Smith, pažangus veikėjas, paskelbė, kad šiomet jis bandys atgauti vietą kontrolierių taryboj.

Miesto tėvai labai nenorės, kad jis sugrįžtų. Sakoma, kad pernai, kada sužinojo, jog jis sumuštas, vidury nakties susibėgo pasidžiaugti.

Bet Smith nebus lengvas riešutas. Jis, kad ir nebūdamas kontrolierium, gynė darbo žmones visus išėjus metus. Kur jis nepasisuko, ten buvo rezultatai. Miesto tėvai bando greitai užbėgti už akių, kad žmonės nepamanytų, jog Stewart Smith iškovojo.

Kelios dienos atgal To-

ronte, Hart House svetainėj, įvyko debatai spaudos laisvės klausimu.

Lewis Duncan, buvęs Toronto miesto kontrolės narys, nurodinėjo, kad Kanadoj spaudos laisvė paversta prostitute. Didlapiai netekę etikos visai.

Prieš jį kalbėjo advokatas Harold E. Manning, gindamas.

Debatuose dalyvavo apie 20 asmenų. Ant galo 70 balsų prieš 47 buvo išneštas nuosprendis, kad Kanados spauda begėdiškai išniekina spaudos laisvę.

Tūlas John P. Spraggett, buvęs Central Mortgage and Housing tarnautojas, sako, kad reikia iširti valdžios namų statybos departamentą.

Jis faktais įrodė, kaip vienas valdininkas paėmė \$1,200 kyžio ir atidavė maliavojimo kontraktą tam kyšiniui.

Jis spėja, kad minimam užvedime yra daug negerumų ir reikia iširti.

Ontarijos CCF vadas E. B. Jolliffe pareiškė šios organizacijos konvencijoj Toronte, kad tam tikri interesai deda visas pastangas, kad nebūtų naudojami Hydro rezervai naudojami Hydro rezervai kainos vartotojams.

Sakoma, kad būtų galima numušti iki 20 nuosimčių, jeigu būtų noras.

Dominijos statistikų biuras skelbia, kad Kanadoj rugpjūčio mėnesj buvo 5,000,000 dirbančių. Niekad Kanados istorijoj nebuvo tokio skaičiaus.

Tuo pat laiku bedarbių skaičius siekė 73,000 asmenų.

E. B. Jolliffe, CCF vadas Ontarijoj, sako, kad toks gerlaikis yra netikras ir greitai pasibaigs.

Šiuo metu žmonės naudoja sutaupas karo metu. Kai jos išsibaigs, išsibaigs ir toks didelis pareikalavimas.

Ottawa spekuliuoja, kad ir cukraus aprubežavimas bus panaikintas.

Galimas daiktas, kad norima pakelti kainą. Visada taip buvo: kada tik kaina buvo keliama, tai ir aprubežavimas buvo panaikinamas.

Sakoma, kad cukraus yra jau užtekinai visiems.

Valdžia studijuoja klausimą, ar įsileisti gydytojus iš Europos išvietintų asmenų.

Gydytojų Draugija priešinga. Ji nurodo, kad tose vietose, kur reikia gydytojų, atvykusieji netiktų, o miestuose yra užtekinai.

Gydytojų labiau reikia Europoje, negu Kanadoje.

Kai kurie rateliai teigia, kad Kanada gali įsileisti iki 5,000 gydytojų.

Kanadietis

Bando Sulaužyti Streiką su Policija

PORT CREDIT. — St. Lawrence Starch kompanija pasikvietė 17 provincialių policininkų talkon vietinei policijai prieš savo darbininkus, kurie streikuoja.

Policija jau kelius kartus bandė praleisti skebus. Per du kartu įvyko nemažas susikirtimas.

Streikieriai taip pasipriešino, kad nekurie policininkai gavo gerus žaizdus. Moters apmėtė supuvusiais kiaušiniiais. Vienas policininkas buvo sužistas.

Policija suėmė visą eilę streikierių.

LONDON. — Anglijos valdžia svarsto ar pirkti Kanadoj tabaką. Jei pasirodys, kad Kanados dolerių turi užtekinai, tai tabako pirkimą tęs toliau, jei ne — tai gal sulaukys visai.

Vyrai, atsargiau su savo leideimis! Ši moteris, Mrs. Strand, sako, kad ji turėjo šią mergaitę be vyro pagalbos, sintetiniu būdu. Vyras buvo išsivežęs mergaitę į Čes-

koslovakiją, bet ji nuskrido orlaiviu ir atsiėmė. Dabar ji nori įrodyti, kad vyras nėra mergaitės tėvas; kad ji užsiveisusi dirbtinu būdu, be vyro.

Nekurie Socialistai Palaikė Degalistus

PARYZIUS. — Dabar daugiau paaiški, kodėl degalistai apturėjo tokius didelius laimėjimus savivaldybimuose rinkimuose. Pasirodo, kad nekuriose vietose socialistai kooperavo su degalistais.

Lille ir Orly srityse nekurie socialistai pabėgo iš savo partijos ir kandidatavo degalistų tikietu.

Premjeras Ramadier viešai pareiškė, kad degalistai yra pavojus Francijai, bet prie to pavojaus, kaip matyti, prisidėjo visa eilė socialistų kandidatų.

Kur degalistai neturėjo savo kandidatų, tenai jie balsavę už socialistus.

Ramadier Valdžia Greitai Griūsianti

PARYZIUS. — Premjeras Ramadier sudarė naują valdžią, sumažindamas ministrų skaičių, kad išvengtų įsileidimo degalistų, tačiau numatoma, kad jo padėtis kritiška.

Matote, pas degalistus perieina didžiama populiarių republikonų, kurie su socialistais šiuo tarpu sudarė branduolį ir valdžią. Gal jis dar sudarys užtekinai atrėmimui degalistų, bet sakoma, kad ilgam negalės išsilaikyti.

Numatoma, kad degalistų pakilimas suartins socialistus su komunistais.

Ekskontrolierius Smith Reikalauja Nacionalizuot Pieną

TORONTO. — Ekskontrolierius Stewart Smith reikalauja, kad miestas perimtų savo žinion pieno biznį, kad būtų galima nupiginti jį. Vieno teisėjo karališka komisija surado, kad miestų išvežiojamas pienas galėtų būti daug pigesnis.

Smithas taipgi įteikė miesto valdybai planą, kuris nurodo, kaip pagerinti administraciją. Paaški, kad miesto departamentai neužtekinai susitaria savo darbuose.

Stewart Smith šiemet kandidatuoja į Toronto miesto kontrolierius, kur išbuvo ketletą metų ir pasižymėjo gerais darbais.

Išvietintieji Europos vyrai Anglijoj dirba prie ūkio darbų. Nekurie iš jų buvo pasi-

moję mokslus, o dabar reikiama verstis su šakėmis. Sakoma, kad generolas Čer-

nus dabar Anglijoj dirba ant ūkio už darbininką. Kaip pasikeitė padėtis.

Nr. Li J. Vi L. St. jaus kad nink K. A leist zicij pral pren bet ding mojkėja tart rėjo pris abid ront Jis tai lenk Pe gai drg. še i skai tai gali man vaji T lenk to i pav Lia met M kai jasi me. siai tui nini Yva D dart žiai lietu tris lioli D rinė link atsi so. nau. \$19. D B. ten tai Lia \$6.5 pers tēt bą I prau vaje gy. pa jo, bei W dar pasi tais dra

Liaudies Balso Reikalai Minint 15 Metų Sukaktį

J. Vilkelienė ir K. Abekienė Gavo po 7 Naujus Skaitytojus Los Angeles Lietuviai Parėmė L.B. su \$61.00 Aukų

Su spalio 20 d. gauti va-
jaus darbo rezultatai rodo,
kad mūsų darbščiosios vaji-
ninkės, dd. J. Vilkelienė ir
K. Abekienė, nė nemano už-
leisti pirmųjų vadininkų po-
zicijas. Drg. J. Vilkelienė
pralenkė drg. K. Abekienę
prenumeratų atnaujinime,
bet drg. K. Abekienė pavyz-
dingiausiai įsitvirtinusi pir-
moje vietoje kaip aukų rink-
ėja. Naujais skaitytojais,
tartum susitarę, abidvi tu-
rėjo po tris ir šią savaitę
prisiuntė vėl po keturius. Jas
abidvi smarkiai vežasi to-
rontietis, drg. J. Žukauskas.
Jis pasiryžęs, jei ne abidvi,
tai vieną iš jų, būtinai pra-
lenkti.

Per keletą metų pavyzdingai
pasidaravusi vadininkė
drg. E. Laurusevičienė įsira-
šė į vadininkų eilės su nauju
skaitytoju. Ji kiek pavėluo-
tai stoja į darbą, bet labai
galimas daiktas, kad ir ji ne-
mano atsilikti nuo pirmųjų
vadininkų.

Taip tai eina draugiškos
lenktynės Montreale, Toron-
to ir Chicagos vadininkų už
pavyzdingą atžymėjimą
Liaudies Balso penkiolikos
metų gyvavimo sukakties.

Mažesnių kolonijų vadinin-
kai irgi labai gražiai darbuo-
jasi Liaudies Balso stiprini-
me. Šiuo tarpu pavyzdingia-
usiai pasirodė Hamiltono lie-
tuviai su darbščiomis vaji-
ninkėmis dd. F. Paul ir N.
Yvanauskienė priešakyje.

Drg. P. Tauchas savo pasi-
darbavimo pastangomis gra-
žiai perstatė Waukegan, Ill.,
lietuvius. Jis iš ten prisiuntė
tris naujus skaitytojus ir ke-
liolika dolerių aukų.

Drg. J. Blumas, iš Šiau-
rinės Ontarijos, Hearst apy-
linkės mišku, labai gražiai
atsiliepė link Liaudies Bal-
so. Jis prisiuntė naują ir at-
naujintų skaitytojų, taipgi
\$19.05 aukų.

Drg. J. Girkus, iš Sinclair,
B. C., neturėdamas progos
ten gauti naujų skaitytojų,
tai užrašė Brazilijos lietuviui
Liaudies Balsą ir paaukavo
\$6.50. Vėliau jis planuoja
persikelti į Edmontoną ir ten
tešti jubiliejinio vjaus dar-
bą pirmyn.

Iš Windsorio drg. K. Zala
praneša, kad gražiai pradėję
vjaus darbą. Ten esą drau-
gų, kurie jau antrą aukų la-
pą pildo su zukomis. Beabe-
jo, neatsilikis ir su naujais
bei atnaujintais skaitytojais.

Winipegiečiai tuo tarpu
dar tik su aukomis gražiai
pasirodė. Tiesa, jie šiais me-
tais neteko keleto veiklių
draugų, bet jie visuomet sun-

kumus nugalėjo, nugalės ir
šiemet.

Iš Vancouverio, Port Ar-
thur ir Sudburio turime pra-
nešimus, kad ten Liaudies
Balso budavotojai darbuoja-
si. Laukiame pranešimų, kaip
vjaus eina Edmontone, e,
Lethbridge, Red Lake, Otta-
woje, Timmins ir kitose lietu-
vių kolonijose.

Su spalio 27 d vadininkai
pagal savo darbo rezultatus
išsirikiavę sekančiai:

Vadininkai	Punktai
Vilkelienė J., Montreal	342
Abekienė K., Chicago	159
Žukauskas J., Toronto	120
Paul F., Hamilton	72
Malinauskienė P., Chic.	54
Yvanauskienė N., Ham.	48
Tauchas P., Waukegan	42
Skardžiuvienė E., Montr.	30
Niaura R., Dedham	27
Blumas J., Harst.	24
Antanavičienė R., Toront.	24
Jokubaitis D., Toronto	18
Girkus J., Sinclair	18
Laurusevičienė E., Toron.	18
Maigis A., Toronto	18
Malaskevičius K., Bienf.	12
Sutkienė V., San Frisco	12

Aukų rinkime jau pasidar-
bavo ir dar darbuojasi gra-
žus būrys Liaudies Balso bu-
davotojų. Liaudies Balso rė-
mėjai gausiai paremia savo
laikraštį. Su spalio 27 d. yra
gauta su pasveikinimais ir
surinktų aukų ant blankų
apie \$500. Tuo tarpu, stam-
biausios aukos atėjo iš Jung-
tinių Valstijų, nuo duosniųjų
Liaudies Balso rėmėjų, Chi-
cagos ir Los Angeles lietu-
vių. Iš Kanados lietuvių ko-
lonijų ligi šiol geriausiai pa-
sirodė Hamiltono, Winnipegio
ir Windsorio lietuvių. Mont-
reale ir Toronto lietuvių
ruošia jubiliejinis parengi-
mus. Taipgi eilė kolonijų,
kur mažiau lietuvių gyvena,
ruošia Liaudies Balso 15 me-
tų gyvavimo sukakties pami-
nėjimui sueigas-pokylis, per
kuriuos nuoširdieji Liaudies
Balso rėmėjai suteiks para-
mą savo laikraščiu.

Prisiųstų aukų yra sekan-
čiai:

Abekienė K., Chic.	\$100.00
Malinauskienė P., Ch.	75.75
Vilkelienė J., Montreal	26.50
Blumas J., Hearst	19.05
Vidruk M., Boniface	19.00
Tauchas P., Waukegan	15.30
Paul F., Hamilton	10.00
Alvinienė M., Los Ang.	9.00
Žukauskas J., Toronto	6.50
Grinkus J., Sinclair	6.50
Niaura R. Dedham	4.00
Mažietis W., Dartmouth	2.50
Grigaliunas J., Toronto	2.50
Jokubaitis D., Toronto	2.00
Indriunas J., Toronto	2.00

Yra keletas vadininkų pra-
nešę, kad turi surinkę aukų
dėl Liaudies Balso paramos,
bet jos virš neminima todėl,
kad visos aukos yra skelbia-
mos tik tada, kada jos gau-
namos.

Vadininkų Domei

Tie draugai ir draugės, ku-
rie darbuojatės Liaudies Bal-
so jubiliejinėi laidai pasveiki-
nimų rinkime, prašomi pri-
imti dėmėn, kad visi pasvei-
kinimai, kad tilptų Liaudies
Balso jubiliejinėje laidoje,
turi mus pasiekti ligi lapkri-
čio 5 d. Vėliau gauti vargu
bus galima patalpinti jubi-
liejinėje laidoje. Taipgi gau-
tus naujus skaitytojus pra-
šome kuo greičiausiai pri-
siųsti, kad nesusitrukdytų
jiems laiku laikraščio gavi-
mas.

K. Klikevičius

Žinios iš T. Lietuvos

Kaunas. Kaune remontuo-
jamas ir išplečiamas vanden-
tieki ūkis. Šiais metais pil-
nutinai bus atstatomas Ža-
liakalnio vandens siurbimo
stoties rezervuaras. Stotyje
įrengti 2 papildomieji agre-
gatai. Įrengtas vandentiekis
Šančiuose. Šis miesto rajon-
as dabar pilnutinai aprūpin-
tas vandeniu. Zymiai išplė-
tas arzetinių šulinių tinklas.
Atremontuota apie 13 km.
vandentiekio ir kanalizacijos
nuleidžiamųjų vamzdžių.

Miesto aprūpinimas vande-
niu paskutiniuoju metu pa-
girdėjo 1,000 kb. metrų per
parą.

Kaunas. Kaune pradėjo
veikti nauja upinė stotis. Tai
gražus dviejų aukštų pasta-
tas. Stotyje įrengti įvairūs
patogumai keleiviams.

Kaunas. Lietuvos TSR
Sveikatos Apsaugos Minis-
terijos remonto statybos
kontora šiais metais ligoni-
nių ir vaikų įstaigų remonto
darbams išleido pusantro mi-
lijono rublių. Kaune atre-
montuotas Raudonojo Kry-
žiaus ir ūpeivių ligoninės.

Prasidėjo onkologijos dis-
panserio praplėtimo darbai.
Dispanserio patalpos persta-
tomos pagal naują planą.
Bus atstatytas rentgeno-
terapeutinis kabinetas, kurio į-
rengime dalyvaus Kauno uni-
versiteto mokslo darbuoto-
jai.

Šilutė. Naumiesčio ir Rus-
nės miesteliuose pastatyti ir
jau pradėjo veikti stacionari-
niai kino teatrai, kurie aprū-
pinti garsine aparatūra.

Šilutė. Prieš kelias dienas
mieste buvo atidaryta nau-
ja veterinarijos ligoninė, ku-
ri aprūpinta naujais įrengi-
mais.

KAS KAIP REMIA LIAUDIES BALSA

Pastaruoju laiku Liaudies
Balso paramai gauta aukų
sekančiai:

K. Abekienė, Chicago, Ill.,
prisiuntė tris naujus skaity-
tojus, šešis atnaujintus ir
\$100.00 aukų, kurias suau-
kavo sekančiai: J. Bonikai-
čiai \$2.00; J. Staskus ir C.
Zelvis po \$1.50. Po \$1.00 au-
kavo: A. Nutaut, J. Butkus,
O Baltutienė, M. Plečkaitie-
nė, M. Karalienė, A. Daraš-
ka, S. Zienis, J. Stonis, A.
Zebrauskas, D. Juzenienė,
E. Staškienė, F. Jurgal, A.
Povilionitė, S. Stasiukėlis,
G. Kaziūnas, M. Mazur, M.
Lukas, S. Pajieda, A. Još-
mant, C. Gudauskas, P. Šo-
lomskas, G. Šarkiūnas, J.
Gelgaudas, Draugė, U. Moc-
kevičienė, J. Bendokaitis, J.
Pobe, J. Pliauška, A. Pa-
žarskienė, W. Gurskis, J.
Baltušis, V. Juška, C. Zur-
ba, A. Sidirevičius, J. De-
mentis, J. Bagdonienė, F.
Bedalis, J. Zlatkus, C. Dau-
baras, J. Striškus, J. Žilius,
J. Stulgaitis, J. J. Bagdonas,
J. Juozaitis, M. Šarkiūnienė,
J. Armon, K. Zinauskas, K.
Stukas, J. Misevičia, P. Man-
kus, K. Kairis, A. Marquardt,
A. Motiejūnas, S. Tilvikas,
J. Blaškis, T. Petrila, P. Se-
nuliene, A. Jakštas, G. Rim-
kus, A. Būdris, J. Skeberdy-
tė, M. Kristukienė, U. Juo-
daitienė, R. Juodaitytė, A.
Jančienė, J. Balčaitis, M.
Kardeikienė, A. Avizienis, A.
Yūris, A. Zikšienė, V. Gri-
gienė, A. Druseikienė, A.
Chiapas, A. Vaizgėla, N. Ra-
džius, G. Strupinskas, A. Ru-
sinskas, L. Casco, C. Morkū-
nas, A. Jakus, J. P. Stan-
ley, A. Matukaitis, N. Čer-
nauskienė, St. Vėšys, K. Til-
vikienė, L. Jonikas, E. Na-
ginskienė, A. Muriene, A.
Andrijauskas, J. M. Kamins-
kas, A. Bublīs.

Šeši rėmėjai paaukavo po
50 centų.

V. Matakas, Wilmerding,
Pa., pasidaravavo prenumera-
tų atnaujinime.

M. Vidrukas, St. Boniface,
prisiuntė mokesį už winni-
pegiečių skelbimus, ir pasvei-
kinimų su aukomis nuo:
LLD 217 kuopos \$20.00; G.
Paliliuno \$5.00; P. Mikaleju-
no ir Dr. Rybak po \$2.00,
taipgi raštų jubiliejinėi Liau-
dies Balso laidai.

A. Lukoša, Montreal, pasi-
darbavo prenumeratų atnau-
jinime.

P. Karalius, Timiskaming,
Que., atsinaujindamas pre-
numeratą, prisiuntė \$2.00
aukų.

J. Lesevičius, Montreal,
prisiuntė nuo drg. J. Vilkelie-
nės vieną naują skaitytoją
ir atnaujinimų, taipgi nuo
drg. E. Skardžiuvienės vie-

ną naują ir porą atnaujintų.
R. Antanavičienė, Toron-
to, pasidaravavo prenumera-
tų atnaujinime.

J. Grigaliunas, Toronto,
pasidaravavo prenumeratų at-
naujinime ir nuo Ch. Songai-
los, Welland, Ont., pridavė
50 centų aukų.

A. Maigis, Toronto, užmo-
kėjo Liaudies Balso prenu-
meratą Brazilijos lietuviui.

J. Valaitis, Toronto, užra-
šė Liaudies Balsą naujai at-
vykusiam lietuviui, miško
darbininkui ir gražiai pasi-
darbavo prenumeratų atnau-
jinime.

R. Klinga, Toronto, pasi-
darbavo prenumeratų atnau-
jinime.

L. & S.M.W. Unija, Beard-
more, Ont., užsakė nekuriam
laikui penkis egzempliorius
Liaudies Balso dėl naujai at-
vykusių į Kanadą lietuvių.

A. Gukas, Chicago, užrašė
Liaudies Balsą vienam iš
naujai atvykusių į Kanadą
lietuviui.

J. Skučas ir Vyt. Laguc-
kas, Longlac, Ont., ir B. Ka-
sanavičius, patys užsirašė
Liaudies Balsą.

P. Malinauskienė, Chica-
go, Ill., prisiuntė naują skai-
tytoją, šešis atnaujintus ir
su chicagiečių pasveikinimu
Liaudies Balsui \$75.75 aukų,
kurias suaukavo sekančiai:
LLD 19 kp., L. P. Malinaus-
kai ir H. Pojunienė po \$5.00;
J. Pojunas, Mr. & Mrs.
Lenks ir Mr. & Mrs. Paura-
zas po \$2.00; J. M. Kamins-
kas, J. Pajunas, A. Andri-
jauskas, J. Bagdonas, J. Mi-
sevičia, A. Samuolis, V. Do-
rinas, A. Grigas, G. Sandars,
A. Sakalas, A. Urbonas, D.
Gukas, Rasinskas, Jokubaus-
kas, P. Vaitkus, U. Andriu-
lienė, A. Maziliauskas, J. La-
pinskas, L. Binkis, O. Sim-
kus, A. Shileikienė, Z. Kun-
ceris, R. Stevens, V. Urbo-
nas, V. Judzentavičius, J.
Peteckas, M. Schultz, A.
Steponaitis, A. Chernauskas,
J. Vaitkus, A. Petronis, A.
Zviegas, S. Kanape, P. Valen-
čiūnas, M. Bruzienė, Dr.
Butko, A. Jonikienė, A. J.
Pavilonis, V. Prakša, A. Y-
lohis, P. Pavilonis, J. Griške-
nas, M. Zalalis, A. Stalnio-
nis, J. Kaupas, P. G. Incura,
P. A. Mikulenas, A. Patec-
kas, Virbiskas, W. Kavalski
ir L. Wasserman po \$1.00;
devyni aukotojai po 25-50 ct.

J. Vilkelienė, Montreal,
prisiuntė du nauju skaityto-
jus, pluoštą atnaujintų ir
\$2.00 aukų nuo A. Skrupskio
ir A. Tamašausko po \$1.00.

Visiems aukavusiems ir
pasidaravusiems suteikime
tokios gausios paramos dėl
Liaudies Balso, reiškiame šir-
dingą padėką.

Administracija

Liaudies Balsas

VIENTELIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS
LEIDŽIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS
IŠEINA SYKI Į SAVAITĘ

Prenumeratos Kaina:

Kanadoj ir Didžiojoje Britanijoje metams \$3.00; pusei metų \$1.50
Visur kitur metams \$3.50; pusei metų \$1.75.
Atskira kopija 6 centai

LIAUDIES BALSAS

P. O. Station C, Box 1013, Toronto, 9, Ontario, Canada.
ASMENISKAI KREIPKITES: 160 CLAREMONT ST., TORONTO

Telefonas: Waverley 0592

KODĖL REIKĖJO STREIKUOTI

Tuo metu, kada mėsos industrijos darbininkai streikavo, komercinė spauda prirašė visokių niekniekių prieš darbininkus. Rodėsi, kad tie darbininkai yra kokie nepasotinami vilkai; kad kompanijos tikrai turėtų bankrutuoti, jeigu patenkintų streikierių reikalavimus. Bet štai, po tiek daug triukšmo, streikas baigtas: kompanijos galų gale sutiko patenkinti streikierių reikalavimus.

Ontarijos darbo ministeris Mr. Daley pareiškė, kad "situacija būtų buvusi ištaisyta daug greičiau, jeigu Swifto kompanija būtų taip atsinešus į ją pradžioj, kaip kad pabaigoj". Pats darbo ministeris pripažino, kad streikas įvyko ir užsitęsė tik todėl, kad kompanija nenorėjo žiūrėti į reikalą realiai. Tik po ilgos kovos ji pakeitė atsinešimą.

Jeigu kompanijos būtų buvusios praktiškos, streiko klausimas būtų visai neiškilęs. Darbininkai buvo priversti eiti į streiką už tai, kad kompanijos pradžioje atsiskakė pripažinti, jog darbininkų statomos sąlygos yra žmoniškos, galimos patenkinti nepakenkiant bizniui.

Galima pasakyti, kad retai pasitaiko, kad darbininkai išstoja su reikalavimais, kurie būtų nepateisinami. Jeigu kompanijos išstotų su žmoniškais pasiūlymais, darbininkai nusileistų ir ginčas būtų greitai likviduotas. Bet taip nėra. Kompanijos tik tuomet pasiduoda, kada jau įsitikina, kad darbininkų nusistatymas sesulaužomas.

Tas labai svarbu atsiminti visų industrijų darbininkams. Tvirtos darbininkų unijos, solidarūs užsilaikymas visuomet garantuoja žmonišką darbo sąlygas ir priklausantį atlyginimą.

KODĖL NEGALIMA TIKĖTI

Pabėgėliai, kurie randasi Vokietijoje, siunčia į šią pusę Atlanto daug laišku. Dešinioji lietuvių spauda pilna jų pasakojimų, kas atsitiko su lietuviais. Jie įrodinėja, kad jiems pavojinga grįžti, kad jie būtų nužudyti arba išvežti Sibiran. Girdi, Lietuvoj dabar beveik nėra lietuvių.

Ar mes galime imti juos kaip gryną pinigą? Jokių būdu. Jūs skaitysite šiame Liaudies Balsu numeryje K. Vairo-Račkausko laišką iš Kauno, kuriame jis pasakoja, kad jis susitinka Kaune su tokiais žmonėmis, kaip L. Bistras, J. Navakas ir kiti Smetonos laikų visuomenininkai. Kodėl gi jiems nieko bloga neatsitiko?

Jeigu tokiems stambiems Smetonos laikų žmonėms nieko bloga neatsitiko, tai kodėl gi turi atsitikti kas nors tokiems, kurie sakosi esą nieku nekalti valstiečiai, darbininkai ar inteligentai? Atsakymas gali būti tik vienas, tai yra, arba jie kuomi nusikalpė, papildę kriminališkus nusizengimus laike nacių okupacijos, arba jie yra suklaidinti karo nusizengėlių propagandos.

Yra žinomas faktas, kad kariški kriminalistai ne tik stengėsi kuo daugiau lietuvių ištraukti iš Lietuvos, bet ir pabėgime darbuojasi, kad kuo daugiau palaikyti prieš savęs. Jiems baisu palikti be masių.

Mums yra daug lengviau tikėti tokiems žmonėms, kurie dabar rašo iš Lietuvos, negu tokiems, kurie išlėkė su nacių armijomis. Juo labiau, kad išbėgusiųjų argumentai nėra nauji. Hitlerininkai juos skleido ilgą laiką. Jie tebeskleidžiami, tik kitų lūpomis.

Ukmergė. Mieste vyksta vokiečių sugriauto vandentiekio atstatymo darbai. Išgręžtas naujas artezinis šulinys. Pravesti nauji vamzdžiai į gyvenamus namus ir pramonines įmones. Vandens tiekimas miestui pasiekė prieškarinį lygį.

Raudondvaris. Raudondvario MTS baigta elektros stoties statyba. Elektros laidai pravesti į kuliamuosius agregatus.

Naujos elektros stotys įrengtos Alvito, Rudaminos ir Jašiūnų MTS.

KAS NAUJO PASAULYJE

Socialistas premjeras Ramadier perorganizavo Francijos kabinetą. Vietoj 28 ministrų, dabar jo kabinetas bus tik iš 13 ministrų. Septyni socialistai, trys populiarūs republikonai, du kairieji republikonai ir vienas nepri gulmingas.

Sakoma, kad savivaldybiniai rinkimai baisiai išgąsdino socialistus. Jie tikėjosi, kad populiarūs republikonai ir socialistai išeis pergalėtojais, tuo tarpu išėjo degalistai ir komunistai. Veik visi papularūs republikonai nudaždėjo pas degalistus. Kairieji socialistai balsavo už komunistus, o kiti už dešiniuosius.

Ar pavyks Ramadierui atitaisyti socialistų prestyžą, dabar negalima pasakyti. Vienas dalykas aiškus, nuo šandien Francijoje vyraujančia jėga bus dešinieji. Vyriausia jiems opozicija — komunistai.

Socialistai dabar atsiduria labai keblioj padėtyj. Jie gali atsilaikyti nuo dešinės pergalės tikta kooperuodami su komunistais. Populiarūs republikonai, jeigu jie tik tiek pasirodys ir seimo rinkimuose, nebeturės reikšmės.

Dalis socialistų, aišku, dėsis su dešiniaisiais. Pavojus, kad nebūtų taip, kaip buvo Vokietijoje, kada stoka kooperacijos tarp socialistų ir komunistų sudarė sąlygas Hitlerio įsigalėjimui.

Francija virsta svarbiu punktu. Tenai dabar prasidės kova už galią. Amerikiečiai, aišku, dėsis visas pastangas, kad degalistai laimėtų. Tiesa, Rooseveltas neturėjo pasitikėjimo generolu De

Gaulle, bet dabartinė valdžia visai atsimetusi nuo Roosevelto politikos.

Pietų Amerikoje prasidėjo tikras raganų gaudymas. Čilė, Brazilija ir kai kurios kitos šalys pradėjo ablavas prieš komunistus, prieš SSR-S ir kitas rytines šalis.

Pietų Amerika niekad nebuvo pastovi, nepriklausoma. Vienu tarpu ji šoko pagal Vokietijos muziką. Dabar atrodo, kad ji šoka pagal Jungtinių Valstijų muziką.

Pietų Amerikoje valdžios mainosi labai dažnai. Militarinės klikos varžosi viena su kita, skerdžiasi per revoliucijas.

Čilė vienu kartu buvo pasukusi linkui demokratijos, bet dabar taip smarkiai pasuko į dešinę, kad pralenkia net Braziliją.

Anglijoje iškilo nemaži ginčai tarp aukštųjų dvasiškių. Vyskupas W. Barnes parašė knygą, kurioje jis išvedžioja, kad tokios religinės dogmos, kaip Kristaus prisikėlimas, jo stebūkai ir nekaltas prasidėjimas, yra ginčytinos. Jis linkęs atmesti jas.

Aišku, prieš tai tuojaus išstojo Kanterburio arkivyskupas Geoffrey. Jis sako, kad Barnes neturėtų būti vyskupu.

Čia reikia pastebėti, kad ne tik Anglijoje, bet ir kitose šalyse protestoniškos religijos dvasiškių tarpe eina platus ginčas. Vieni nori sumodernizuoti tikėjimą, išmesti jau pasenusius dalykus, kurie šių dienų žmogui atrodo juokingi, o kiti tam labai

priešingi.

Religijos, kaip ir ekonominės santvarkos, keičiasi. Pasikeitusios sąlygos, aišku, reikalauja prisitaikymo prie jų.

Sukrėstas politinis žmonių judėjimas yra kaip sudrumstas vanduo. Ima daug laiko, kol jis nusistovi.

Kada Musolinis prakišo karą, kartu su savo sėbru Hitleriu, ir Italija pradėjo naują gyvenimą, atsirado daug naujų partijų. Jos dabar pergyvena reorientacijos perijodą.

Taip vadinhami aktyvistai, kurių vadas Parri buvo nekuri laiką Italijos premjeru 1945 metais, susiliejo su kairiųjų socialistų sparnu, kurio priešakyje stovi Pietro Nenni. Šie socialistai kooperuoja su komunistais.

Nemažas bruzdėjimas eina Darbininkų Demokratų, Paprastų Žmonių, Republikonų partijose ir tarp dešiniųjų socialistų. Darbininkų Demokratų partijoj susidarė net trys srovės. Vieni siūlo dėtis su Nennio socialistais, kiti su dešiniaisiais, o tretieji — su liberalais.

Sugrįžęs iš Vokietijos, Ontarijos Darbo Federacijos prezidentas Dunlop pareiškė, kad rusai laimi vokiečius.

Jis nurodo, kad rusai daugiau laikraščių leidžia vokiečiams, bet vien su laikraščiais nebūtų įmanoma laimėti unijistus ar kuriuos kitus žmones.

Atrodo, kad rusai laimi vokiečius su savo programa, kuri susideda iš kelių svarbių punktų. Pirmoj vietoj, rusų zonoj buvo pravesta žemės reforma — išdalinti dvarai valstiečiams. Tenai valgo tikta tas, kuris dirba. Dykaduoniams vietos nėra.

Amerikiečiai giriasi savo demokratija, bet vokiečiai mato, kaip Amerikoje ta demokratija veikia. Leidžiami įstatymai prieš unijas, imamos pirštų antspaudo visų tarnautojų. Pačioj Vokietijoje darbininkų organizacijos neturi pilnos laisvės.

Žodis demokratija nieko nereiškia, jeigu jis gyvenime nepraktikuojamas.

Irano seimas nubalsavo neuztvirtinti SSRS-Irano sutartį aliejaus klausimu.

Girdi, patys iraniečiai vystysią aliejaus industriją. Aliejaus interesai yra ne tik aliejaus šaltinių valdonai, bet ir tų kraštų politikos direktoriai.

TEOFILIS TILVYTIS

SAKALAI

Jų dvylika išsoko iš lėktuvo
Su parašutų oreolėm.
Jie lėkė gelbėti tarybinę Lietuvą,
Parnešti laisvę vargo broliam.

Naktis. Pro ausį švilpia vėjas —
Jie sminga, ginklus apkabinę.
Prieš šiaurės žvaigždę, prieš Piovėjus
Švytavo jų mirties supynė.

Išbalės užplaukė vasario mėnuo,
Keli šautuvai supokšėjo.
Pabūklai prieš dairo tarp velėnų,
Gritelių kupros dreba pamiškėj.

Kilnojasi sargybinio smogiko batas,
Žvaigždelėm mirksi sniego dulkės,
Kimiai nutarškia automatas,
Tarp žvaigždžių sudega ugninės kulkos.

Po kojom sniego jūra susiūbavo —
Tai požemiai su paraku į orą lėkė.
Jų dvylika, atlikę darbo savo,
Nuėjo, čiulpdami duonutės riekę.

Dar
tuviai
je sure
rijos g

Rug
čiai su
kietijo
su žy
chorais
tuvai.

Jau
bet ats

Mat
labai
sėsti a
žmonė

Fran
jeras F
De Gau

Bet
gu?

Jam
tai, rej
amerik

Near
miteta
do.

Mat
munist
munist

Kai
rė? Sv
neįžels
filmas
nes ke

Pasi
vapnos
rui, ku
vaidini
moj.

Tas
siteisū
rį visi
kia, ka
demok

Liet
poetas
eilėraš

"Nes
nors ji
sulaiky
ji pasv

Taip
pirmy
su ja
sulaiky

Pro
sunku.

Sen
sudegi
kam ta
kas a
apie ž

Jie l
lėjų.

Bet
ti keli
des.

Paža
ties žn
sunkū

Pastabos

Darbininkas rašo, kaip lie-
tuviai "tremtiniai" Vokietijo-
je surengė manifestaciją Ma-
rijos garbei.

Rugsėjo 8 dieną tūkstan-
čiai suplaukė iš įvairių Vo-
kietijos vietų į Altottingą, ir
su žymiais savo vadais ir
chorais maldavę laisvės Lie-
tuvai.

Jau visas mėnesis praėjo,
bet atsakymo dar negavo.

Matyti, kad ir Marija ne-
labai nori padėti jiems už-
sėsti ant sprando Lietuvos
žmonėms.

Francijos socialistas prem-
jeras Ramadier sušuko, kad
De Gaulle yra pavojingas.

Bet kas jį padarė pavojin-
gu?

Jam ragus davė socialistai,
republikonai ir jų dėdės
amerikiečiai.

Neamerikinio veikimo komi-
tetas pūsėdo ant Holivu-
do.

Matote, tenai daug "komu-
nistų" artistų varė "komu-
nistinę" propagandą.

Kaip jie tą propagandą va-
rė? Sveikindami filmas, kad
neįžeisti negrų, gamindami
filmas, kurios vienyjo žmo-
nes kovoje prieš nacius.

Pasirodo, kad daugiausiai
vapnos reiks Robertui Taylo-
rui, kurs buvo "priverstas"
vaidinti "Song of Russia" fil-
moj.

Tas nusikryžiuos save be-
siteisindamas komitetui, kurį
visi dori demokratai smer-
kia, kaip vieną iš žalingiausių
demokratijai.

Lietuvos žmonių mylimas
poetas Putinas viename savo
eilėraštyje sako:

"Nesulaikysit upės bėgimo,
nors ji eitų sau pamažu. Ne-
sulaikysit naujo kilimo, nors
ji pasveikint būtų baisu".

Taip yra ir su žmonijos
pirmynžanga. Daugeliui bai-
sur ją matyti, bet ji nebus
sulaikyta.

Progresui visuomet buvo
sunku.

Senais laikais įvairūs mokslininkai
sudegino mokslininką Bruno,
kam tas skelbė, kad žemė su-
kasi apie saulę, o ne saulė
apie žemę.

Jie kankino kalėjime Galilėjų.

Bet niekas negalėjo pasto-
ti kelio mokslui apie žvaigž-
des.

Pažangus žmogus yra atei-
ties žmogus, nors jam kelias
sunkūs.

J. Y.

Nesenai Čikagoj buvo susiva-
žiavimas, kur buvo išdirbti
planai, kaip pagelbėti darbo
žmonių organizacijoms, klu-

jams muzikaliai. Nuotraukoj
— Earl Robinson, Hally
Wood ir Pete Seeger pasiren-
gę liaudies dainai.

Ką Kiti Rašo ar Sako

Kur Tai Veda?

Taip vadinamas Komitetas
Neamerikiniam veikimui ty-
rinėti veda Washingtonė ty-
rinėjimą Hollywood judžių
vaikų ir rašytojų, kad su-
radus jų tarpe komunistus.

Kiek tai liečia patį Holly-
woodą, tyrinėjimas naudin-
gas dviem elementam: nusi-
gyvenusiems vaidylos ir
rašytojams, kurių "štofai"
ju nepageidaujamas ir kurie
nori atsigrębti. Jie gar-
siai kalbė prieš jaunesnius,
gabesnius vadylas ir rašyto-
jus.

Judžių magnatai nori su-
griauti rašytojų ir vaidylos
organizacijas, kad galėtų
daugiau pelnytis iš vaidylos
ir rašytojų darbo.

Kiek tai liečia patį tyrinė-
jimo komitetą, jis nori už-
daryti burną pažangesniems
rašytojams ir vaidylos.

Priversti Hollywoodą ga-
minti judžius už naują karą,
žinoma, prieš Tarybų Są-
jungą.

Tyrinėjimas vedamas taip,
kad ir kaltinamųjų advoka-
tams neleidžiama kalbėti, už-
drausta jiems perklausinėti
melagius liudininkus, kurie
skundžia, įtaria už save ga-
besnius ir sekmingai vei-
kiančius Hollywoodo rašyto-
jus ir vaidylas.

Tyrinėtojai savo tikslo,
kaip rodos, neatsieks. Jie
betgi daugiau parodys Ame-
rikai, kad laisvė vis siauri-
nama, teisės mažumoms vis
daugiau varžomos, kad tai
grėšia demokratijai pavo-
jum.

Sen. Glen Taylor atvirai
vadina komiteto žygius fašis-
tuojančiais. Sen. Pepper pa-
taria terorizuojantiems ne-
paisyti. Ką jūs manot ar ra-

šot tai ne Rankino ir Tho-
mas biznis, sakó jis. — Vil-
nis.

Senatoriai Taftui Nepatiks

Nereikia manyti, kad sen-
atotius Taft, autorius Taf-
to-Hartley įstatymo, nebetu-
ri už save dešimiesių politi-
kierių. Yra ir tokių, kuriems
Taft visiškai panašus į komu-
nistą!

Herbert U. Nelson, Nation-
al Real Estate Boards As-
sociation viceprezidentas, sa-
ko:

"Senatorius Taftas seka
Komunistų Partijos liniją
per savo ekskursijas į socia-

Pasidžiaugiu Nors Sapno Keliu

Aš ožnai per sapnus nukeliauju
Ten, kur stovi pakrypus lušna,
Vakare, rodos, mane kas vilioja
Paviešėti tenai ir gana.

Kas vilioja mane — nutylėsiu,
Nes tai mano širdies paslaptis.
Ir todėl aš tada tekeliauju,
Kada gaubia tą lušną naktis.

Prie lušnos auga gluosniai svyruckliai,
Ir sriuvena upelis arti,
Paukščiai savo dainas ten dainuoja,
Jų dalis — neatrodo karti.

Aš keliauju. . . O, ne, asmenybėj
Nukeliaut negaliu — tenai, —
Aš tą lušną pasiekiu tada tik,
Kai mane nugubena sapnai.

Bet tą lušną tikiuos pamatyti
Kada nors viduryje dienos,
Ir išgirsti tą kalbą malonią,
Ką girdėdams džiaugiaus kitados.

Ar aš greit asmenybėj nuvyksiu? —
Tai nuspręsti dar vis negaliu.
Ir lukėdams to laiko laimingo,
Pasidžiaugiu nors sapno keliu.

Stasys Jasikonis

Įdomūs Skaiciai

Rašo J. Vla

Pragyvenimas pašoko vi-
same pasaulyje. Tą žinome
visi. Mes nežinome tik to,
kiek kurioj šalyj jis pašoko.
Tai labai įdomus klausimas.

Toronto Daily Star finan-
sinis redaktorius Beland Hin-
derich surinko davinius apie
pragyvenimo pakilimą įvai-
riose šalyse. Jo daviniai ro-
do, kad nekuriš šalys tikrai
pergyvena baisią infliaciją.
Kas įdomiausia, tai kad į tų
šalių tarpą įeina ir Francija
su Italija, tos dvi vakarų e-
konomijos čempionės Eu-
ropoje.

Kinija pasirodė yra nukri-
tusi ant pat dugno. Kinijoje
pragyvenimas pakilęs 2,462,-
000 nuosimčių! Ar jums te-
ko kada nors tokiais nuosim-
čiais skaičiuoti? Pavyzdžiui,
jeigu Kinijoje pirm karo kai-
navo vienas kinų doleris už
duonos svarą, tai jis dabar
brangesnis 2,462,000 nuosim-
čių.

Iš eilės seka Lenkija. Len-
kijoje irgi nemaža infliacija.
Tenai pragyvenimas aplamai
pakilęs 14,769 nuosimčiais, o
maistas net 17,737 nuosim-
čiais.

Po Lenkijos stovi Italija,
kur pragyvenimas pakilęs
4,663 nuosimčiais, o maistas
net 5,970 nuosimčių.

Francijoje maistas bran-
gesnis 1,089 nuosimčiais.
Kiek pakilęs pragyvenimas

lizmą namų, medicinos, ap-
švietos ir gerovės reikalais".

O sen. Taftas nesigailėtų,
jeigu visi pasaulio komunis-
tai būtų prigrįdyti viename
šaukšte vandens. Šis Nelsono
primitimas jam baisiai
nepatiks. — Laisvė.

aplamai, nepažymėta.

Po Francijos seka Suomi-
ja, kur gyvenimas pakilęs
588 nuosimčiais.

Vengrijoje pragyvenim a s
pakilęs 470 nuosimčių.

Turkijoje jis pakilęs 347
nuosimčiais, Austrijoje —
238 nuosimčiais, Čekoslovaki-
joje — 327 nuosimčiais, Ang-
lijoje — 132 nuosimčiais,
Jungtinėse Valstijose — 153
nuosimčiais ir t.t.

Pragyvenimo pakilimas,
be abejonės, yra tikrai viena
medalių pusė. Žmonių gyve-
nimo standarto mes dar ne-
galime matyti iš infliaci-
jos laipsnio. Mums dar rei-
kia žinoti, ant kiek pakilo
darbo žmonių ūdarbiai. To
mes nežinome.

Mes galime, tačiau, spėti,
iš žinomų faktų praeityje,
kad tose šalyse, kur pasi-
reiškia didelė infliacija, dar-
bo žmonių ūdarbiai neina
kartu su infliacijos augimu.
Jie visuomet atlieka toli.

Taigi, mes galime supras-
ti, kad tose šalyse, kur la-
bai aukšta infliacija, darbo
žmonių gyvenimas yra gana
sunkus. O aukščiausia infla-
cija, kaip mes matėm iš pa-
tietų davinų, yra Kinijoje, I-
talijoje, Francijoje, Vengrijoje,
Turkijoje.

Kanadoje pragyvenimas
pakilęs 133 nuosimčiais, kaip
skelbia oficialūs daviniai.
Tikrumoje, sakoma, jis dau-
giau pakilęs. Taipgi reikia
atminti, kad tie daviniai bu-
vo surinkti brizelio mėnesį.
Nuo to lako pragyvenimas
Kanadoje žymiai pakilo. Ki-
tose šalyse jis pašoko dar to-
liau.

Reikia dar pažymėti tą,
kad maistas Kanadoje yra
pakilęs daugiau negu 133
nuosimčiais.

ŠYPSENOS

Ne Pavojinga

"Na", tarė apdraudęs a-
gentas, "kadangi dabar ve-
dęs, tai tikrai panorėsi ap-
drausti savo gyvybę".

"Ji nėra ant tiek pavojin-
ga", atsakė jaunavedys, ne-
suprasdamas agento ičėjos.

Radio Kaltė

"Brangute", tarė vyras la-
bai mandagiai, "ar netrūks-
ta kokio nors labai mažo
mažmožio šimto pudinge?"

"Labai galimas daktas",
atsakė maloni žmona: "Tai
seno radijo kaltė. Kai tik aiš-
kintoja atėjo iki pačios svar-
biausios vietos, mūsų radijas
sustojo ir nebegirdėjau, kas
toliau buvo".

Žmona gavo naują radiją.

Saugokit Sveikatą

Rašo Dr. J. J. Kaškiaučius
530 Summer Ave.,
Newark, N. J

Imkite po Lašą Iodino

Jau daug metų, kaip aš vis patariu imti po lašą iodino tinktūros. Patardavau ir patariu nuolatai vartoti iodiną, ar tu sveikas ar ligotas.

Daugelis tebeima iodiną, vis po 1 lašą kas diena arba kas antra diena. Kiti vartojo tūlą laiką, paskui pametė. O vėl kiti gal tik kada nekada lašelį paima. O imti iodiną reikia. Patartina imti visiems.

Tai kam jį reikia, to iodino, arba iodo? Iodo būtina reikia skydinei (tiroidinei) liaukai, kad ji gerai savo pareigas eitų. Iodas ir jo druskos yra mineralas, taip kaip ir geležis, kalcis, fosforas, sodijus, magnėzija, varis. Šių mineralų yra žemėje, dirvožemyje, bet nepakankamai, ypač permažai yra iodo žemėje. Ypač mažai tėra iodo Didžiųjų Ežerų juostoje, ir todėl tenai dažnai pasitaiko gūžiai (goiteriai).

Kai žemėje permažai iodo, tai visos daržovės, vaisiai, žolės ir bet kokie augalai — jėvai turi permažai iodo. Permažai iodo turi ir mėsa ir žuvis, nes gyvuliai permažai gauna iodo su savo pašaru.

Dėl stokos iodo mieste ilgainiui apsilpsta skydinė liauka (thyroid gland). Kūdikiai arba vaikui tatau blogai veikia visą organizmą. Kūdikis atrodo bukaprotis, neauga gerai, neturi paprastų gabumų. Menkai jam esti dantys ir menkas visas kūnelis. Mokykloje tokie vaikai nesiima mokslo ir bet kas jiems nesiseka, kaip reikia.

Jei suaugusiam žmogui tenka per ilgesnį laiką mažai gauti iodo, tai jam blogai atsiliepią į sveikatą. Atmintis jam esti silpna, surūgus nuotaika, netikė nervai ir bloga visa sąvija. Nagos lūžta ir trupina. Plaukai retučiai ir tie baigia slinkti. Veidas kaip ir būtų pabrinkęs, papurtęs; akys drumzlinos ir silpnos. Pakaklėje iš priekio gali atsirasti patinimas: tai ir yra ištinusi skydinė liauka — gūžys. Gūžių esti ir labai blogų, nuodingų, bet esti ir netokių pikty. Vis viena gero jie nedaro.

Ir gūžių atsitikimais reikia gydytis. Kartais be operacijos eptieiti negalima, nors iodino vartojimas didesnėmis dozėmis dalyką kiek palengvina.

Tai nereikia laukti, kol net gūžys išsivystys. Geriau jį išvengti, vartojant po 1 lašą paprastos iodino tinktūros, į stiklą pieno arba vandens, kas diena arba kas antra die-

Ontarijos provincijos studentai kelia protestus prieš pakeliamą mokesčio universitetuose. Nuotraukoj matote veteraną studentą E. L. Parodi su šeima prie treilerio.

K. VAIRAS

Laiškas iš Kauno

Kalbant apie nūdienį mūsų senojo Kauno gyvenimą, tai būtina reikia kai kuriuos kasdieninio gyvenimo reiškinis sugretinti su prieškariniais ir vokiškosios okupacijos laikais. Be tokio sugretinimo nebūtų galima tinkamai įvertinti tų teigiamybių, kurias dabar turime.

Praėjo trejetas metų nuotos dienos, kai Raudonoji Armija išvijo iš Kauno vokiškuosius okupantus. Išvadavus mūsų miestą, kuris trejus metus skurdo hitlerininkų priespaudoje, visas miesto gyvenimas buvo sugriautas. Jam atstatyti ir jam įvesti į normalias darbo vėžes buvo reikalinga didelių pastangų ir aukų.

Nežiūrint į visą eilę sunkumų, kurie buvo neišvengiami pirmaisiais pokario metais, Kauno gyvenimas

grįžta į normalų stovį. Pavyzdžiui, imkime susisiekimą klausimą. Vokiečiai išsivežė (arba sunaikino) Kauno autobusus, išsivežė arba sunaikino visas Kaune buvusias lengvas mašinas ir sunkvežimius; išsivežė Nemune buvusias laivus ir baržas, sudėgino visas paupy surankiotas valtis, suardė uosto krantines. Sugriovė keturius Kauno tiltus ant Nemuno ir Neries. O šiandien miesto gyventojus aptarnauja autobusai, mieste yra nemažas skaičius sunkvežimių ir lengvųjų mašinų. Neris tiltas jau atstatytas, atstatomas ir Aleksoto tiltas. Geležinkelio (žaliojo) tiltas buvo atstatytas tuojuo po Kauno išvadavimo. Vyksta darbai ir geležinkelio stočiai atkurti, kurią vokiečiai buvo sugriovę. Atstatyta jau visa eilė fab-

rikų ir elektros stotis. Žodžiu, Lietuvos patriotų pastangomis ir pasiaukojimu mūsų miestas atgauna savo buvusiąją išvaizdą.

Štai mūsų graži liepų puošiamą Laisvės Alėja. Prieš keletą metų kiekvienam žingsnyje čia buvo "taboo" — draudžiamosios vietos: lietuviams buvo draudžiama lankytis kavinėse, restoranuose, viešbučiuose. Prie geresniųjų krautuvių durų bei langų buvo iškabos: "Nur fuer Deutsche" (Tiktai vokiečiams). Mes jautėmės niekinami, kaip žmonės ir kaip lietuviai. Mūsų motinos savo kūdikiams negaudavo krautuvių pieno, tačiau vokiečių kambariniai šuniukai buvo aprūpinami pienu. Mes turėjome maisto korteles, bet retai tegaudavome maisto produktų. Duonos gaudavome tiktai po 200 gramų dienai. Per ištinus mėnesius negaudavome kortelėse nurodytos riebalų normos (150 gramų savaitei). Mums buvo aišku, kad buvome "aukštesnės germanų rasės" pasmerkti išmirimui.

Šiandien toje pačioje Laisvės Alėjoje mūsų kavinės, restoranai, krautuvių vėl yra mūsų. Mes dabar patys esame šeiminkai savo miestuose ir kaimuose, savo įstaigose ir įmonėse, savo butuose ir kambariuose. Šiandien, Lietuvos laukuose ir miestuose vėl sklinda linkma lietuvių daina, veikia teatrai, plinta mokyklos ir bibliotekos, plačiai vystosi saviveikla, sklandžiai veikia ir plinta mūsų švietimo bei kultūros įstaigos.

Tiems sunkumams, kuriuos paliko karas, pašalinti mūsų pačių jėgų toli gražu nebūtų užtekę. Visose mūsų gyvenimo srityse yra nuolat ir gyvai jaučiama kitų tarybinių respublikų pagalba. Mūsų žemės ūkis iš kitų tarybinių respublikų gauna mašinų, gauna trąšų ir sėklų. O pramonė gauna įrengimų ir žaliavos. Mes taip pat gauname namų apyvokos ir aprangos daiktų, mašinų, metalinių dirbinių, įrankių, audinių ir kt.

Tasai gyvenimo sąlygų pagerėjimas yra galimas tiktai pasekmėje rimto darbo, kurio pagrinde turi būti ir yra

dirbančiųjų įsisaumoninimas ir įsitikinimas tame, jog jie dirba savo kraštui, savo socialistinei tėvynei, o ne kurios nors kapitalisto — fabrikanto naudai.

Į socialistinį kūrybos darbą greta mūsų darbininkų ir valstiečių, nuosirdžiai įsijungia Lietuvos mokslininkai ir šiaip inteligentai, o kai kuriuos jų čia sufinėsiu informacijos tikslais. Mūsų aukštojoje mokykloje, Kauno Valstybiniam Vytauto Didžiojo Universitete, greta kitų, dirba mūsų garsūs ginekologas akademikas prof. Mažilis, prof. Purėnas, prof. Kūpčinskas; čia mes randame mūsų inžinierius V. Zubovą, St. Stulginskį, inžinierių Lukošaitį ir kt. Universiteto mokomojo personalo ir studentų buities reikalais rūpinasi gerai pažįstamas Amerikos lietuviams B. Žygelis. Šiomis dienomis, kaip girdėjau, į Leningradą ir į Maskvą su studentų ekskursija, be kitų, išvyksta ir inžinierius Vytautas Graičiūnas, kurio žmona, Unė Babickaitė-Graičiūnienė, darbuojasi kultūrinės ir meninės saviveiklos srityje.

Kauno teatro scenoje greta jaunųjų darbuotojų dirba vyresniojo amžiaus scenos žvaigždės, Kipras Petrauskas, broliai Antanas ir Stasys Sodeikos, Al. Staškevičiūtė, Mariona Rakauskaitė. Kipras Petrauskas pernai buvo išrinktas TSRS Aukščiausios Tarybos deputatu. Prie teatro dirba kompozitorius Tallat-Kelpša, dirigentas Bukša, dirigentas — pianistas B. Dvarionis ir kiti.

Tarp dailininkų turėčiau suminėti visą eilę Jums žinomų vardų, tačiau tenkinšiuos tik tais, su kuriais tenka asmeniškai susitikti, būtent — Petras Rimša, mūsų skulptorius — medalistas, "Artojo" ir "Vargo mokyklos" autorius, neseniai baigė dirbti Lietuviškosios knygos 400 metų jubiliejaus medalį. Dailininkas Antanas Zmuidzinavičius, šiais metais išrinktas Lietuvos TSR Aukščiausios Tarybos deputatu. Naujus dalykus kuria mūsų dailininkai Jonas Šileika, Mikėnas, Kulakauskas, Simonis, Janulis, Truikys ir kt. Kaune kartais tenka susi-

APSIDRAUSKITE LIGOJ IR NELAIMĖJ!

STOKITE Į

Sūnių ir Dukterų Kanados Lietuvių Savitarpinės Pašalpos Draugija

Kapitalas \$19,000.00

Turi 11 Kuopų Kanadoje

Pašalpos išmokėta Virš \$55,000

Pašalpos Moka: \$3.25, \$6.50 ir \$10.00 | Savaitė

Pomirtinės Moka: \$80.00, \$120.00 ir \$160.00

Duoklės: 35 ct. iki \$1.10 | Mėnėsi.

Dėl Informacijų Kreipkitės:

J. Kevėža, 11-A Delaware Ave., Toronto 4, Ont.

Balio Sruogos Laidotuvės

MASKVA, Spalio 22. — Tarybų Lietuvos žmonės liūdi netekę profesoriaus Balio Sruogos, atsižymėjusio lietuvių literatūros istorijoje.

Simtai darbo žmonių Vilniuje atsilankė atidavimui gaskutinės pagarbos Balio Sruogai spalio 18 dieną. Ilga procesija darbininkų delegacijų praėjo pro karstą didelėj Rašytojų Rūmų salėj, kur jo lavonas buvo pašarvo-

tikti su dr. L. Bistru, su J. Nevaku ir su kitais, kurie kadaise buvo stambiais visuomeniniais veikėjais prieštarybinėje Lietuvoje. Susitinku su akademikais Augustinu Janulevičiu, P. Šalčium, su vyresniosios kartos rašytojais S. Čiurlioniene, Adomu Lastu, kun. Sabaliausku (jis yra Iguolos bažnyčios rektorius), su Zukausku-Vienoliu, o Vilniuje susitinku su poetu Mykolaičiu-Putinu, su Balio Sruoga ir kitais kolegomis senesnės kartos rašytojais.

Baigiant savo laišką norėtušį pabrėžti, jog mes čia, Lietuvoje, gyvename ypatingai svarbų pokarinio atsistatymo laikotarpį, kuriam reikalinga įtempti visas kūrybines jėgas. Mūsų gyvenimas šiandien yra pilnesnis ir prasmingesnis, negu kada nors praityje jis buvo buvęs, — mes žinome, jog kuriaime naują laimingą gyvenimą. Būtų gerai, jei didžio mūsų visų darbo taktone įjungtų visi, kurie karo audrų buvo nublokšti už tėvynės ribų.

tas. Visi salės langai buvo pridengti raudonomis užuolaidomis. Organizacijos, velionio draugai ir giminės atsiuntė daugelį vainikų.

Orkestrui griežiant laidotuvių maršą, rašytojai Antanas Venclova, J. Šimkus, Šarmaitis ir Korsakas stovėjo garbės sargyboj. Paskui juos pavadavo J. Paleckis, Lietuvos prezidentas, Bieliauskas, žymus visuomenininkas, rašytojai Tilvytis ir Marcinkevičius.

Venclova, Mikolaitis-Putinas, Korsakas, Šimkus, Šarmaitis, akademikas Matulis ir kiti paėmę karstą išnešė jį vežimą. Paskui karstą ėjo visuomenės organizacijų atstovai, nešą vainikus. Rašytojai, velionio draugai ir giminės, delegatai iš dirbtuvių ir mokslisų įstaigų sekė paskui juos.

Ketvirtą valandą po pietų, procesija pasiekė kapines. Laidotuvių susirinkimą atidarė A. Venclova, laidotuvių komiteto pirmininkas. Profesorius Žiugžda, Lietuvos TSR apšvietos ministras ir Lietuvos Mokslų Akademijos narys, pasakė atsistatymo kalbą, pabrėždamas jo didelę rolę Lietuvių literatūroj, moksle ir mene.

„Pirmalaikė mirtis“, sakė profesorius Žiugžda, „atėmė iš mūsų tarpo mylimą Balį Sruogą. Bet jo atmintis kaip poeto, rašytojo, mokytojo, profesoriaus, nenulstančio darbininko kultūroje, gyvens mūsų širdyse amžinai“.

„Balys Sruoga buvo susirišęs su lietuvių literatūra

Paulette Goddard ir Eva Gardner, dvi iš daugelio žymiųjų Hollywoodo artistų, kurie protestuoja prieš neamerikinio veikimo komiteto drabstymą purvų ant artistų. Neamerikinio veikimo komitetas užpuolė Hollywo-

do artistus tyrinėti. Girdi, tenai prilindę komunistų ir jų pasekėjų. Jam komunizmas matosi visur.

merikinio veikimo komiteto drabstymą purvų ant artistų. Neamerikinio veikimo komitetas užpuolė Hollywo-

do artistus tyrinėti. Girdi, tenai prilindę komunistų ir jų pasekėjų. Jam komunizmas matosi visur.

beveik per 40 metų“, pareiškė rašytojas Korsakas, taipgi Mokslų Akademijos narys. „Balys Sruoga pradėjo rašinėti poeziją dar prieš pirmą pasaulinį karą. Jis pradėjo naują skyrių jos vystyme.“

„Ypatingai jis daug davė lietuvių dramaturgijai. Jis buvo didis lietuvis ir demokratas. Jis per savo veikalų didvyrius išreiškia skaisčias viltis ir troškimus visų šalies žmonių.“

„Mirtis išplėšė Balį Sruogą pačiame jo artistiniame žydėjime.“

„Lietuvos rašytojų šeima, kurios vardu aš reiškiau giliausį liūdėsį, taria paskutinio atsistatymo žodį Balio Sruogai. Lai jis ilsisi ramybėj mūsų šalies žemelėj, kuri budavoja naują gyvenimą, kurią jis taip atsidavusiai mylėjo ir kurios garbei ir laimei paaukojo savo didelį talentą“.

Profesorius Meškauskas (Vilniaus valstybinio universiteto istorijos ir filalogijos fakulteto dekanas) balsas išdavė jo jausmus, kuomet jis pasakė, kad „Lietuvos žmonės neteko ne tik žymaus rašto vyro, bet ir tarybinio

AUKOS LIETUVOS ŽMONIŲ PARAMAI

Savaitės pabaigoj vėl apturėjome pluoštą aukų dėl Lietuvos atstatymo.

D. Bernatavičius, torontietis, dirbdamas prie Toronto Demokratinė Lietuvos Komiteto, surinko aukų \$10.50. Aukavo: F. Žebrauskas \$5.00, M. M. Mikalajūnas \$4.00, P. Alksnis \$1.00 ir L. Skurdelis — 50 centų.

Už aukas ir pasidarbavimą, tariau didelį ačiū.

J. Barčas,

KLNK Sekretorius,
230 Dovercourt Rd.,
Toronto 3, Ont.

ZAWIDOSKI FUNERAL HOME LTD.
561 Selkirk Ave. Winnipeg, Man.
Telefonas: 51 500

LIETUVISKAS VIESBUTIS
Roosevelt Hotel
655 Main St., Winnipeg, Man.
Visokios Rūšies Alus, Skubus Patarnavimas,
Taipgi Puikūs Kambariai Nakvynei
Savininkas, Boleslovas Lukasevičius

Lietuvis Barberis
STAG BARBER SHOP
640 Main St., Winnipeg
Puikiai Darbą Atlieku ir Skubus Patarnavimas,
Pagal Asmens Pareikavimą.
Kviečiu Persitikrinti
P. Motiejūnas, Savininkas

Lietuviška Valgykla
Union Coffee Shop
387 SHERMAN AVE. N. HAMILTON, ONT.
Šviežias Maistas. Geras Pasirinkimas Įvairių Lietuviškų Valgių. Turime Kambarių Apsistojimui.
Savininkas Ch. Pampalas
Telefonas: 46917

Paminėjo 1 Metų Ženybų Sukaktuves

MONTREAL. — Spalio 18 dieną M. ir O. Paragiai, pasikvietę pas save keletą draugų bei giminių, gražiai paminėjo savo metines ženybinių gyvenimo sukaktuves.

Visi svečiai buvo gražiai priimti ir gausiai pavalšinti. Visi laiką praleido labai smagiai, linksmai besikalbėdami. Svečiai linkėjo draugams Paragiams ilgiausių metų ir gražaus gyvenimo.

Po visų tų sveikinimų, žodį tarė pats šeimininkas, M. Paragis, dėkodamas visiems už atsilankymą, ir apgalvestavo, kad nebuvo galima pakviesti daugiau dėl vietos stokos. Baigdamas pastebėjo, kad viena draugė nori tarti žodį. Visi susidomėjome, kas čia tokia draugė. Pasirodė, kad tai Liaudies Balsu vartininkė J. Vilkeliene.

Ji pareiškė, kad šiandien apvaikščiojame draugų Paragių metines sukaktuves, bet šiemet sukanka mūsų laikraščiu Liaudies Balsu 15 metų. Mes turime pasveikinti su linkėjimais ir pridėti aukų. Tas ir buvo atlikta. Aukojo sekandčiai:

M. O. Paragiai aukojo \$2.00, J. M. Pelakauskai \$2.00, St. E. Virbalai \$2.00, P. M. Seden \$2.00, J. J. Vilkeliai

lis susibūrimas.

Taigi, tokie du dideli parengimai labai ap sunkintų dalyvius. Tą turint mintyje, buvo nutarta mūsų parengimą nukelti ant gruodžio 13 dienos. Tad visi ruoškitės dalyvauti, nes bus puikus parengimas.

J. Vilkelis

\$2.00, J. Narusevičius ir Elen \$2.00, E. Michell \$1.00.

Reiškia, nuo tos partijukės pasveikintas Liaudies Balsas su \$13.00. Man atrodo, kad tai gražus dalykėlis, ką draugai atliko. Dažnai būna aprašoma apie panašias sukaktuves, bet nesimato prisiminimo apie mūsų laikraštį bei organizaciją. Būtų gražu praktikuoti tokius dalykus ateityje.

Dalyvis

Dar Vieni Smagūs Lietuvių Šokiai

TORONTO. — Spalio 25 dieną įvykusieji Sūnų ir Dukterų Draugijos pirmos kuopos šokiai su laimėjimais buvo tikrai puikūs šokiai. Publikos buvo daug, o ypatingai merginų ir moterų. Pasirinkimo vyrams buvo labai daug. Retai taip būdavo. Jos tik laukė, kad kas išvestų šokti. Jeigu kuris tą vakarą nešoko, tai labai prastą įspūdį padarė moteryse apie save. Matyti moterys įsitikino, kad geriausias būdas buvo grožiui išlaikyti, tai

šokiai. Gera šokikė niekad nebūna riebi. Ji visada daili, laibutė, kaip lelija. O tokias moteris vyrai ryja, kaip seiles. Moterys irgi nemylė storių ir sutingusių vyrų, tad ir vyrams tinka pasižokti.

Čia reikia pastebėti, kad parengimų komisija davė dalyviams net 23 dovanas. Dovanas gavo tie, kurie, žinoma, buvo laimingi, turėjo laimingus ženklukus. Draugas Paplauskas ištraukė specialų laimėjimą — gražią voverę.

Parengime pasidarėavo draugė Indriūnienė, daugiausiai išplatindama ženklukų dėl laimėjimo voveries.

Buvo ir svečių, jų tarpe vienas naujas lietuvis iš Vokietijos, tai Žulys. Jis labai smagiai žoko lietuviškas polkas. Sako jam patinka lietuvių salė, nes čia niekas nevarinėjo politikos, neužpūdinėja, niekas nevaržo žmonių įsitikinimų.

Noriu pranešti, kad Sūnų ir Dukterų Draugija rengia maskaradą lapkričio 8 dieną. Visi kviečiami dalyvauti. Gražiausiai apsirengusiems bus duodamos dovanos. Bus gražaus juoko visiems. Mas-

Didelis Westinghouse Darbininkų Laimėjimas

HAMILTON. — Westinghouse darbininkai laimėjo gan didelį laimėjimą, bet ne per sunkiai. Žinoma, unija turėjo visokių barnių su kompanija per 3 mėnesius, bet kompanija, matydama, kad unijos nariai sandariai laikosi, turėjo nusileisti ir patenkinti reikalavimus.

Iš sykio darbininkai pareikalavo pakelti algas 15 centų į valandą, užmokėti už 8 visuomenines šventes ir kitokių pagerinimų. Teko truputį nusileisti. Teko pasitenkinti 12 centų į valandą dieninei pamainai ir 14 centų į valandą naktinei. Pakėlimas pradeda veikti nuo spalio 28 dienos. Nuo liepos 28 dienos iki spalio 28 dienos bus damokėta po 6 centus į valandą. Taipgi kompanija sutiko mo-

karadas įvyks Lietuvių sveitainė, 160 Claremont St.

J. Martinonis

kėti už 8 šventes. Prie to, nuo kovo 31 dienos bus pakeltos algos dar 4 centus į valandą ir sutrumpinta darbo savaitė iki 42½ valandos. Bus dirbama 5 dienos po pusdevintos valandos.

Jeigu prisiėsi dirbti šventą dieną, bus mokama pustrėčio laiko. Kurie dirbs šeštadieniais, tiems mokės pusantro laiko.

Darbininkai gaus apmokamas atostogas: po metų darbo vieną savaitę, po 5 metų — dvi, o po 25 metų — tris. Buvo reikalauta duoti dvi savaites po dviejų metų, o tris — po 15 metų.

Yra ir smulkesnių laimėjimų, bet neapsimoka juos vardinti.

Westinghouse darbininkai priklauso prie United Electrical Radio and Machine Workers of America (UE-CIO). Buvo atsiradę trukdytojai iš CCF kempės, bet jų darbas nieko nepakenkė.

Hamiltonietis

J. H. BENOIT

Graborius - Funeral Director

Nulūdimo Valandoj — Atsitikime Mirties
Duoda Geriausį ir Pricinamiausį Laidotuvių Patarnavimą

Tel.: AMherst 0694

2102 Fullum St. Montreal

Netoli Ontario St. E.

ADAMS MACHINE & TOOL WORKS

Darom Naujus ir Taisom Senus Visokius Namų Reikmenis: Irankius, Skalavimo Mašinas, Pečius, Šaldytuvus, Prosus ir kt.

Savininkas: J. ADOMONIS

724 MARIN AVE., MONTREAL

(Netoli St. James ir Atwater kampo)

Tel.: WI. 1331; Vakaraš ir Sekmdieniais YO. 8028

VICTORIA

CLEANERS & DYERS CO.

Valome ir dažome vyriškus ir moteriškus drabužius. Pageriname (Drax) reinkautus. Taipgi valome kitus namų reikmenis, kaip: langtutes (curtains), antklodes ir taip toliau, išskiriant skalbinius. Paimame iš namų ir pristatome atgal. Pagerintas aptarnavimas. Klauskite informacijų:

Savininkai:

J. Matulaitis, G. Kriaučeliūnas ir A. Majauskas
Tel. TR. 1135 — Telefoną Atsako Lietuvaitė
2830 ALLARD ST., Wille Emard, MONTREAL

Jeį Jums Reikalingas Elektinis Darbas, Šaukite

Virball Electric, Reg'd

Lietuvis Elektros Kontraktorius

Darbas Garantotas — Greitas Patarnavimas

Visokios rūšies elektros įtaisymas, bei pataisymas

Laikau pardavimui visokius elektrinius reikmenis.

Savininkas: Stasys Virbalas, Tel. DO. 3655

816 Jean Talon, W.

Montreal

Tel.: PL. 1871

Room 405, 132 James St. W.

Montreal 1, Que.

Albertas J. Norkeliūnas

(General Insurance)

Duodu teisingą ir geriausį patarnavimą visose apdraudos šakose. Pildau valdiškas blankas, affidavitus ir tt.

— Nuolatinis Patarnavimas —

Nusipirkite Sau Namus

VERDUNE, N. D. G., AR MONTREALE

Parduodame Visokios Rūšies Namus (duplex, 2-ju flatų, 3-ju flatų, 4-rių flatų ir t. t.)

— Arba —

Jeį norite parduoti savo namus, mes už jus parduosime. Paveskite mums jūsų pardavimo problemas.

— Mes Taipgi Parduodame —

Visokios rūšies biznius, kaip: grosernes su alum, hotelius, restaurantus, saldainių ir cigarų krautuves ir tt.

Verdun Realities Co., Inc.

4843 Verdun Ave., Verdun. Tel. YOrk 3264

Victor L. Trudeau, Manager.

Matykite mūsų atstovą: William Senkus, 785 — 3rd Ave., Verdun. YOrk 0288

Tel. LA. 4441
Dr. H. Rosenfeld's
Oficialus MLSDPD ir DLKVNPD Gydytojas
Kalba Lietuviškai
Valandos: 2—4 v. p. p.,
7—8 v. v. ir susitarus
4539 PARK AVE.
Montreal, Que.

Tel. PL. 9659 Gyv. DO. 5947
Advokatas
J. M. Rosenfeldas
Kalba Lietuviškai
Atlieku visus teismų patarnavimus, darau palikimo testamentus, įgaliojimus, morgičius ir kt.
20 St. James St. E. Kamb 26
MONTREAL, QUE.

Atvira Diena ir Naktį
LIETUVIŠKA PARTIS
Vientelė tos rūšies Montreale Akmeninio Apsidymo Sistema
Moteryų Dienos: Antradieniais
nuo 2 P. M. iki 12 P. M.
3963 COLONIAL AVE.
Tel. PL. 0094

A. NOVIKOVAS - PRIBOJUS

Vertė K. BARTKUS

Bocmano Pasakojimas

(Tėsinys)
Mėgsta linksintis. O svarbiausia — tauta paprasta, draugiška. Miesto pakraštyje stūkso ugniakalnis. Sako, mylios aukštumo. Dieną rūksta, o naktį virš jo, kaip ties gaisraviete, pašvaistė šviečia. Vienas pasigėrėjimas. Kai tik aš pamačiau tą ugniakalnį, taip ir aiktelėjau. . . Tuoju pas gydytoją:

— Paaškininkite, sakau, jūsų kilnybe, kodėl iš žemės dūmai rūksta?

Mūsų gydytojas buvo geras. Paaškininko jis man, kodėl žemės viduje ugninė lava randasi, ir kaip toji lava į paviršių išsistumia. Davė knygas, o jau iš jų pats tiksliausiai viską sužinojau. . .

Čia ir senasis Pompėjos miestas. Seniai, seniai, netrukus po Kristaus gimimo, tas ugniakalnis jį pelėnais užpylė, o italai jį dabar atkasė. Mokslo reikalams, reikiama. Aš vaikščiojau po jį. Gatvės, namai — viskas kaip tikrovėje.

Stebūklai, dievaži. Užplaukdavome mes ir į Alžyrą. Įdomu. Buvo gruodžio mėnuo, o mes vaikščiojome nusivilkę. Šilta, kaip vasara. Namai aukšti, balti, su plačiais stogais. Gatvėse eilėmis tęsiasi žaliuojantieji medžiai. Soduose pilna gėlių.

Ant finikų palmių kabo sirpstancijų uogų kekės. Ap link restoranus ištiesti tendai, o po jais už staliukų, vėsindamėsi vynu, sėdi publika. Afrikiečiai labai smalsūs. Tarp jų yra tamsiaodžių, bet yra ir juodų, kaip suodžiai, lūpos storos, išverstos. Ir aprėdai kažkokie keisti. Moterys vaikšto baltais, ant nugaros surauktais apsiaustais. Veidai pridengti čadromis. Tai dėl to, kad svetimi vyrai nesigundyti. Bet prieš savo vyrus jos iki nuogumo atsidengia. Žiūrėk, kiek nori. Vyrai taip pat su apsiaustais, su muturais ant galvų. . .

Vienas leitenantas Alžyre nupirko beždžionę. Ir ką ji neįsėdėdavo, kad ją kur vėjai! Mes lipame į stiebą, ir ji su mumis. Ir dar kur? Į patį šmaigalį užsikardavo. Arba kam nors kariškai pagarbą atiduos, kam liežuvį parodydys. Ir daug kitokių išdaigų pridarydavo. Žodžiu, stipriai sudomindavo įgulą.

Vienas elektrmonteris sakydavo, kad žmonės ir beždžionės yra kilę iš tos pačios būtybės. . .

— Nejaugi tai tiesa? — klausiu.

— Faktas, o ne reklama, — atsako, o reikiama paaškininti negali.

Aš vėl pas gydytoją išsiaiškinti.

— Apie tai, — sako, — tau žinoti nereikia.

— Kodėl gi, jūsų kilnybe?

— Liūdna bus gyventi pasaulyje. . .

Ilgai aš jį sekiojau. Ir šiaip ir taip prie jo prilįsdavau. Nupirkau jam dovanų papūgą su narveliu. Tai toks paukštis, žmogiškai kalbėti gali. Nepasiduoda. Tiktaišaišposi sau į ūsus, ir daugiau nieko. O aš jau toks žmogus: kai įlis kas į makulę, tada jau vargas — nerandu sau ramybės. Prisiplakiau prie vieno mičmano. Natktį, sargyboje, išsikalbėjome su juo ir aš užsiminiau:

— Beždžionė, sako, gyvūlys, o labai panaši į žmogų.

— Na, ir ką gi? — klausia jis.

— Ir tokia protinga. . . Tartum žmonėms gimininga.

— Toliau?

Ką čia jam pasakysi? Jis sugriežtėjo, o aš nusigandau. Atsakiau tik tiek:

— Visur, jūsų kilnybe, reikiams nuostabūs viešpaties darbai. . .

Pasižiūrėjo jis į mane, palingavo galvą ir tarė:

— Kvailas tu jūrininkas, Gračiovai. . .

Tačiau gydytojas vis dėlto gerbė mane. Stovėjome mes prancūzų mieste. Pasiėmė mane su savim į muziejų. O ten įvairiausių iškamščių — daugybė! Čia jis ir papasakojo man viską. Jo tvirtinimu, ne tik žmogus ir beždžionė giminingi, bet ir visoks gyvas padaras, pavyzdžiui, arklys, gyvatė, šuo, sliekas, kilęs iš to paties narvelio. Taip aiškiai išdėstė, kad jokios abejonės neliko. Visą mano žinojimą tiesiog verste apvertė. . .

Pabuvojome mes dar kai kur ir po septynių mėnesių pasukome namo, tai yra į Kronštata. Plaukėme tai garu, tai burėmis. Per tą laiką įgula susidraugavo, priprato prie jūreiviško gyvenimo, išmoko laivininkystės. Burės ištiesdavome per dvi tris minutes. Tiktaiš audros smarkiai mus įveikdavo, tačiau niekur jos tiek neprivarė, kiek Biskajaus įlankoje. Bangos vos nenunešė tiltelio. O laivo šonus tartum taranais daužė. Toks buvo trunkymas, kad nuostabu, kaip dar gyvi išlikome. Ir tai vieną jūrininką nuplovė nuo denio. Žuvo vaikas. . . Pikta toji įlanka, tebūnie ji prakeikta! Daug jūreivių joje paskendo.

Mūsų vadas buvo smarkus. Pirmus metus plaukiojo kreiseriu. Tai mylėjo įgulą! Jeigu maistas blogas — visą virtuvę išgainioja. Bet labai jau karštas ir baisios išvaizdos. Visas veidas plaukuotas, antakiai pasišiaušę, kaip ere-

lio perveriančios akys. Truputį kas nors nusikals jam, tuoj visas krauju pritvinksta, sudreba ir kaip vėsus užpuola:

— Bėk šalin! . . Užmušiu!

— Šaukia lyg beprotis; pagriebs nuo jūrininko kepurę ir pradeda draskyt ją į smulkius gabalėlius. O po valandos ar dviejų atsipeikėja, šaukia jūrininką į kajutę.

— Dovanok, sako, kad aš taip. . . Štai tau už kepurę.

Ir paduoda porą rublių.

Pradžioje jūrininkai labai bijojo, bet paskui priprato ir labai susidraugavo. Tačiau yra ir šunsniukų mūsų brolių tarpe. Tyčia ką nors jo akyvaizdoje grybštelėdavo, kad gautų porą rublių už kepurę. O ji kainavo iš viso dvi grivenas. Pastebėjo tai vadas — pradėjo mažinti atlyginimą. Kai numušė iki pusės rublio, nustojo kvailioti. . .

Pasakodavo apie jį, kad kadaise anksčiau, per savo karštumą, kažką jūrininkui padaręs. . . Ar tai užmušė, ar dar ką. . . Nuo to laiko bijo, kad nuodėmė nepasikartotų. . . Na ir gerai suprato darbą. Išeis ant tiltelio, pasukins nosį ore, pažiūrės į jūrą, į dangų, ir iš karto pasakys, koks bus oras. Ir drąsus buvo. Viskas jam atrodė niekai. Naktį prikeldavo įgulą ir siūsdavo į viršų burių tvirtinti. Vieną kartą iš lovų mus prikėlė. Pagal tvarkraštį aš turėjau dirbti ant grotbrom-ree. Audra buvo žiauri. Kreiseris plaukė fordevind.

Tamsu, nors akį durk. Lietus pila. Šalta. Jūra siunta. Vėjas laivo virvėse staugia, švilpia ir, rodos, pasiruošęs tau mėšą nuo kaulų nuplėsti. Laikykit! Truputį užsižiopsosi — baigta! Kaulų nesurinksi, jeigu iš tokio aukščio ant denio dribtelsi. O į jūrą pataikysi — taip pat minėk, kuo vardu. . . Tačiau baimės nė lašelio. Tartum sąmonės nustoja. Dirbu iš pripratimo: rankomis, kojomis, dantimis. . . Nagai užsiriečia. . . Veidą plaka virvė arba burė. . . Gerai. . . nesvarbu. . . širdis kaip ugnyje dega. . . Ir tik tada, kai nusileidau ant denio ir atsišvėčiau — baisu pasidary. Ech, visko būdavo! . .

Atplaukėme į Kronštata. Prasidėjo egzaminai. Į visus klausimus aš atbūnijau, kaip diačokas. Kvartirmeisteriu mane pakėlė. Prasidėjo lengvesnė tarnyba. Savo gražiajai Nastei užsieninių dovanų pasiunčiau. Labai apsidžiaugė ir parašė, kad laukia — nesulaukia manęs.

Kampaniją baigėme. Persikraustėme į įgulą. Mūsų gydytoją perkėlė į kitą laivą. Gaila buvo skirtis su juo. Atsisveikino su manimi ge-

lu, plaukai užpakalin sušukuoti, smilkiniai praplikę. Ant nosies pensne raginiame aptaisę. Apsirengęs paprastai. Bet kas labiausiai mane nustebino — tai kakta. Tokia stati ir keturių verskų aukščio. Iš karto matosi — didžiamaintis.

Aš net sumišau, pamatęs mokslininką. Išsistempiau, rankas prie siūlių prispaudžiau.

Mano studentas pristato mane šypsodamas:

— Susipažink — įdomus egzempliorius. . .

Ir papasakojau jam, ko aš siekiu.

— Tai jūs norite į mikroskopą pažiūrėti? — klausia mane mokslininkas.

— Tikrai taip, jūsų kilnybe, net labai noriu, — atsakau aš.

Jis paraudonavo, susiraukė. Ką tai reiškia, galvoju?

— Nejaugi generolo laipsnį turėtu?

Nosinaite nušluostė pensne, pamirksėjo akimis ir labai atyžiai pažiūrėjo į mane. Paskui sako man meilium balsu:

— Prisėskite ant kėdės. . .

Be reikalo jūs mane taip aukštinate. . .

— O kaip įsakysite?

— Paprastai — Visilijus Ivanovičius. . .

Matau — žmogus geras, mandagus. Aš pradrasėjau. Pakalbėjome truputį. Paskui mokslininkas pastatė ant stalo mašinėlę, tai yra tą mikroskopą. Ir kada jis viską paruošė, aš pažiūrėjau pro jį.

Ach, brolyčiai mano, na ir kaip tai įdomu! Mažas lašelis vandens pasirodė obuolio didumo, o jame penkiasdešimt mikrobu. Gyvi, spardosi. Jūs sau ir įsivaizduoti tokio daikto negalite. O Vasilijus Ivanovičius man vis aiškina ir kitas rūšis rodo. Jis pats juos, tuos mikrobus, veišia. Tiesiog lyg koks burtininkas. Yra tarp jų užkrečiamų. Pateks į tavo kūną, ir iš karto paguldys į kapą.

Daugiau kaip valandą gėrėjaisi.

Pabaigę prie mikroskopo, visi trys pusbonkiuką degtinėlis išdazėme, sūriuku, dešrele užkandome ir išsiskyrėme draugais.

Dabar atrodo, tartum visa tai sapne mačiau.

Ir kokių žmonių esama pasaulyje! Pavyzdžiui, Vasilijus Ivanovičius. Į profesorius ruošiasi; jau studentai geras mokaules turi, o jis juos mokys. Tai reikia truputį žinoti. Bet su manimi elgėsi taip paprastai, lyg draugas. Štai. . .

Visą žiemą aš praleidau įguloje. Laisvu laiku domėjais knygomis. Norėjau prisimušti priėtikro gyvenimo supratimo. Ir gerai sekėsi dalykas: mano galva didelė, geležinį lanką ant jos kalti galima. . .

(Bus daugiau)

Nr. 1

R. RUI

Adom išdėstė, masiniai ir tikrin m. plat kaip vy tarnaut nuždėlio i Li mirties kus ir jaunas vo ir t duobe, p

— Be ne prie — tikro dėstė ji mu j du kydavo, tas po s je išlika kartais me su s kius 80 bės, pas keturis, da šauč vėdavo šviesdav nickas i vas.

Liaudi teisme vyra: — Po šaudymo klausiau ant palt man ats džiau, ti nusileidė

*****
*****
*****

BULI

*****
*****
*****

Ma

520 QUE

*****
*****

R. RUTENAS

Dėl Reakcinių Amerikos Lietuvių Laikraščių Šmeižtų

(Pabaiga)

Adomaitis teisme ramiai išdėstė, kaip jis pats tam masiniam žudymui paruošė ir tikrino duobę — 18 x 14 m. platumo, 2 m. gilumo, kaip vyrus — darbininkus, tarnautojus — jau prieš tai nužudė už Palangos, prie kelio į Liepoją. . . . Kaip prie mirties duobių atvežtus vaikus ir moteris išrengdavo, jaunas merginas išniekindavo ir tada, suvarę visus į duobę, pradėdavo šaudyti.

— Bet paskui mes perėjome prie kito darbo metodo, — tikro kanibalo ciniškumu dėstė jis. — Mat, visus urmus į duobę atvairius, pasitalkydavo, kad dar vienas kitas po šaudymo toje krūvoje išliktų gyvas. Kitais kartais mes jau sustodavome su sunkvežimiais per kokius 80-90 metrų nuo duobės, paskui vydydavome po keturis, nurengdavome ir tada šaudydavome. Šalia stovėdavo prolektorius ir apšvietėdavo duobę. Tokiu būdu niekas negalėdavo likti gyvas.

Lindininkė Adomaitienė teisme pasakojo apie savo vyrą:

— Po pirmojo žmonių sušaudymo kitą dieną aš jį paklausiau: "Kodėl pas tave ant palto kraujo dėmės." Jis man atsakė: "Aš pats nešaudžiau, tik buvau kelis kartus nusileidęs į duobę ir pribag-

davau vaikus, kurie dar liko gyvi, nes motinos juos uždengdavo savo kūnais".

Vokiečiams pasprukus iš Lietuvos šis dvikojis žvėris mėgino toliau varyti savo banditinę veiklą atsistojęs panašų į jį gaujos priešakyje. Tačiau valstiečiai jį sugavo ir perdavė į teisingumo rankas.

Štai vienas ryškiausių atstovų šitų "kovotojų dėl Lietuvos nepriklausomybės", apie kuriuos svaicioja reakcinė Amerikos lietuvių spauda. Jis tikrai vertas, kad jį visai garbintų krikščioniškos meilės skelbėjai iš "Garso" ir "Draugo" redakcijų.

Panašūs tipai, kaip ir Adomaitis, buvo ir kiti banditai.

Buvęs likviduotas gaujos vadas Jonas Urbonas hitlerinės okupacijos metais tarnavo įfretorium vokiečių kariuomenėje. Jis dalyvavo masiniuose Lietuvos piliečių šaudymuose, žudė vaikus, degino kaimus ir vienkiemius, prievartavo moteris. Tarybinei Armijai išvijus hitlerinius okupantus iš Lietuvos, Jonas Urbonas drauge su vokiečių nuleistaisiais parašutininkais Dobrovolskiu ir Viesulu, praėjusiais banditizmo kursą specialioje mokyloje Vokietijoje, mėgino suorganizuoti banditų gaują, tačiau buvo sugauti ir nužesti.

Aš čia pateikiu kelius faktus, kurie ryškiai rodo

tikrąją fizionomiją tų žmonių su vampyro širdimi. Žodžių nėra, tie išgamos tikrai verti jų užjūrio draugų garbinimo.

Pažiūrėkim kokie buvo jų kruviniieji darbai.

. . . Vargo daug tebetarėdama dvarininkams matė savo gyvenime Bukolskienė iš Butrėnų kaimo, Raguvos valsčiaus, Panevėžio apskrities. Nuo amžių ji svajojo apie žemės sklypą. Po vokiečių okupantų išvijimo iš Lietuvos ji gavo žemės.

Džiaugsmingame darbe ėjo dienas.

Atėjo 1945 metų pavasaris, kovo mėnuo. Kartą vakare kažkas pasibeldė į duris.

— Kas ten? — paklausė Bukolskienė.

— Atidarykite, telegrama! Moteris atidarė duris. Ją nuo durų atstūmė nepažįstami žmonės. Atėjusių akys bėginėjo po kambarį, kažko ieškojo. Pagaliau jie įsakė:

— Tu prašei žemės. Mes tau duosime žemės. Išėik!

Moteris nesitraukė nuo vaikų. Jai užlaužė rankas atgal, ilgai mušė šautuvų būžėmis, o paskui drauge su vaikais — 3-jų ir 5-ųjų metų amžiaus — sušaudė.

Banditas Jonas Daškevičius, okupacijos metais buvęs profesionalus budelis, 1945 metais nužudė Labūnavos kaime Ukmergės apskrityje 70 metų naujakurį Pra-

ną Lisauską, jo 60 metų žmoną ir 18 metų sūnų. Teisme, į klausimą, kodėl jis įvykdė šias žvėriškas žudynes, Daškevičius atsakė:

— Lisauskas gavo iš tarybų valdžios žemę, džiaugėsi tuo, dėkojo tarybų valdžiai už tai.

Į kitą teismo pirmininko klausimą — "Ką jūs pirmoje eilėje užmušinėjote?", žudikas Daškevičius be svyravimų atsakė:

— Naujakurius.

Nužudyto malūno direktoriaus Antanavičiaus žmona, Daškevičiaus bylos liudininkė, teisme paprastais žodžiais davė teisingiausią banditų apibūdinimą:

— Tiems išgamoms buvo reikalingas liaudies kraujas — ar tai būtų senelio, moters ar mažo kūdikio kraujas. Tai ne žmonės. Jie baiseni už žvėris.

Taip, baiseni už žvėris — šitie Maidaneko, Osvencimo, Tremblinkos budelių mokiniai, okupacijos metais praėję visą hitlerinio kanibalizmo mokyklą ir norėję tęsti išvaduotoje Lietuvoje savo buvusių šeiminkų žudymo metodus. Bet iš šito nieko neišėjo. Lietuvių liaudis griežtai kovoja su šiais dvikojais žvėrimis, besislapstančiais miškuose ir iš pasalų puolančiais į ramius gyventojus.

Tai kriminaliniai nusikaltėliai ir banditai, menka išsigimėlių saujelė, nieko bendro neturinčia su lietuvių tauta.

Lietuvių tauta vieningai susitelkusi apie tarybų valdžią, broliškoje draugystėje su kitomis tarybinėmis tautomis tvirtai kuria savo naują, laimingą gyvenimą.

Sukaktuvėse Parėmė Lietuvą

LETHBRIDGE. — Rugpjūčio 31 dieną gražus būrelis draugų ir draugų susirinko pas draugus B. T. Dožulevičius paminėjimui jų 18 metų šeimyniško gyvenimo. Visiems besilinksminant, kilo sumanymas, kad reikia paremti kokį labdarinę tikslą, kad geriau atžymėti sukaktuves. Bematant buvo suaukota \$13.00, kurie buvo paskirti Lietuvos žmonių paramai.

Dalyvis

Aplankė "Garnys"

TORONTO. — Pereitą antradienį "garnys" aplankė jaunosius Kevėžus ir paliko jiems dovanų gražią dukterį.

Klemas Kevėža yra J. ir U Kevėžų sūnus. J. Kevėža jau ilgą laiką eina Sūnų ir Dukterų Draugijos Centro sekretoriaus pareigas.

Nuo savęs linkiu jauniems Kevėžams ir jų dukteriai daug sveikatos ir laimės. Reporteris

FUR COATS

CONEY
PERSIAN \$ 99.00
SEAL
MOUTON

RELIABLE FUR CO.
568 Queen St. W., Toronto
WA. 9294 Atvira iki 9 v. v.

M. W. Kellermann
ADVOKATAS
371 Bay St., Toronto
Ofiso telef. WA. 5900
Rezidenc. — MO. 1232

PRINCESS FASHION FURS

Designers and Creators of fine FUR GARMENTS

Restyling and Repairs
Workmanship Guaranteed
MODERN
COLD STORAGE PLANT ON THE PREMISES
506 Queen W. 750 Yonge
AD. 8884 RA. 8971

J. LUNSKY

AKIŲ SPECIALISTAS

Išgaminuoja akis, ištrina akių nervus, nuo kurių parems nervuotumas ir galvos skaudėjimas. Pritaiko akinius.

470 College W., Toronto
Telefonas: RA. 8924

Kenedy Travel Bureau

Oficialūs Jūrų ir Oro Linių Agentai
Real Estate, Pilietybės Popierių, Apdraudos ir Teisių Įstaiga

Mes Galime Gauti Jūsų Seimynai, Tėvams ir Nekuriems Klaimams Glimėms Leidimus Atvažiuoti Kanadon. Galime Paruoti Jums Garlaivių ir Orlaivių Tiketus Oficialia Kaina Parūpiname Amerikon Įvažiavimo Dokumentus, Pasportus, Vizas, Siuščiam Pinigus po Visą Pasaulį. Greitas Patarnavimas

296 Queen Street West, Toronto
Tel. EL. 8636

Tel. AD. 1618 Šventadieniais: AD. 1618

The Victory Florist

Mūsų Specialybė:
Vestuvių bukietai, vainikai, dekoracijos ir gyvos gėlės
Savininkas A. Merker 576 Queen St. W., Toronto

Tel.: WA. 5379

Harry R. Ranks Company
GEARORIUS

Patarnautu mieste ir apylinkėse be ekstra mokesčio, įskaitant Hamilton ir Whitby

Laidotuvės net \$55.00 pigiau

465-457 QUEEN ST. W. TORONTO

BULOVA

CAJONER 17 jewels \$37.00
CADET 35 jewels \$37.00
GODDESS of TIME 17 jewels \$37.00

Mason Credit Jewellers

520 QUEEN ST. W. — Tel. WA. 1493 — TORONTO, Ont.

Pranešimai

Montreal, Que.

Gražus Maskaradas

Spalių 31 d., penktadienį, Vytauto klubo salėje, Lietuvių Jaunuolių sekcija rengia didelį ir gražų maskaradą. Už gražiausius ir įdomiausius kosciumus bus duodamos dovanos. Yra kviečiami visi lietuviai ir lietuvės atsilaukyti, pasižinti ir smagiai laiką praleisti tarpe jaunuolių.

Pradžią 8.30 val. vakaro. Įžanga 50 cent.

Rengėjai

Hamilton, Ont.

Liaudies Balso Šokiai

Lietuvių Literatūros Draugijos 113 kuopa ir Sūnų ir Dukterų Draugijos 2 kuopa rengia šokius su užkandžiais ir gėrimais Liaudies Balso naudai.

Parengimas įvyks šeštadienį, lapkričio 1 dieną. Pradės 8 valandą vakaro.

Kviečiame visus Hamiltono ir apylinkės lietuvius atsilankyti ir prisivėluoti. Pasiūlymams, susitikimams ir pažįstamus ir draugus ir laikraštį paremsite. Šokiams grieš gera muzika.

Parengimas įvyks 707 Barton St. E.

Rengėjai

Toronto, Ont.

Susirinkimas

Sūnų ir Dukterų Draugijos pirmos kuopos susirinkimas įvyks sekmadienį, lapkričio 2 dieną, 2 valandą po pietų, 160 Claremont St.

Visi nariai prašomi nepatingėti atsilankyti pasvėrytymui draugijos reikalų. Apiliktai prašomi užpildyti blankas pas gydytoją ir priduoti kuopos valdybai, kad būtų galima užtvirtinti į pilnus narius.

S. Karvelis
Kuop. Raštininkas

Courtland, Ont.

Susirinkimas

SDKLSPD 6-tos kuopos mėnesinis narių susirinkimas įvyks 10 d. lapkričio, pirmadienį, Memorial Hall, 7.30 v. vakare.

Kviečiame visus dalyvauti, nes turime rinkti Centro Valdybą. Taipgi turime savus reikalus aptarti. Nepamirškite susirinkimo datos ir narių duoklių užsimokėti.

Valdyba

Sūnų ir Dukterų Draugijos Pirma Kuopa Rengia

VAKARĄ

SU KONCERTINE PROGRAMA

Sekmadienį Lapkričio 9

Lietuvių Salėj

(160 Claremont St.)

Programą Pildys Bangos Choras ir Kiti Menininkai. Bus Iškilmingai Sunaikinti Išmokėtieji Morgičiai.

Pradžią 7 Val. Vakaro

Parengimų Komisija

Paminėjo Svarbią Sukaktį

TORONTO. — Pereitą darbininkai, jo steigėjai ir sekmadienį, švietimo Komisijos pastangomis, buvo surengtas gražus vakaras Lietuvių svietinėj paminėjimui 15 metų sukakties, kaip eina Kanados lietuvių laikraštis Liaudies Balsas. Reikia pripažinti, kad vakaras buvo gana įspūdingas, nors linksmiančių gėrimų nebuvo.

Už taip vadinamo garbės stalo buvo susodinti Liaudies Balso darbininkai ir daugiausiai dėl jo naudos nuveikusieji draugai ir jų draugės, Morkiai, Kilikevičiai, Janauskai, Ylai, Strazevičiai, Kevėžai, Degučiai, Dabrovoškienė. Prie kito stalo buvo susodinti draugijų atstovai, Sūnų ir Dukterų Draugijos pirmos kuopos, Lietuvių Literatūros Draugijos 162 kuopos, Darbo Progresyvos Partijos Lietuvių Klubo, Bangos, menininkų. Publikos buvo pilna salė, kuri buvo susodinta taipgi už stalų. Buvo kavos ir užkandžių.

Vakarą atidarė S. Karvelis. S. Zostautas nušvietė laikraščio ir jo darbininkų pergyventus vargus budavojant Kanados lietuvių laikraštį. Baigiant jam savo įžanginę kalbą, laikraščio darbininkams ir pirmiesiems jo budavotojams buvo pri-segtos rožės, o jų draugėms — gėlių buketai.

Paskui buvo pakviesti iš eilės pakalbėti laikraščio

MŪSŲ LIGONIAI

TORONTO. — Susirgo draugas S. Sarapas. Liga tyrinėjama ir prisibijoma, kad gali tekti turėti operaciją.

Nuo savęs linkiu draugui greitai pasveikti.

Reporteris

darbininkai, jo steigėjai ir budavotojai, organizacijų atstovai.

Vienu žodžiu tariant, torontiečiai labai įspūdingai paminėjo Kanados lietuvių laikraščio jubiliejų. Padaryta labai graži peržvalga pergyventų laikų, atsiekimų ir prieš akis stovinčių užduočių.

Visi kalbėtojai, kurie tik kalbėjo, nurodė, kad buvo pergyventa daug ir didelių sunkumų, bet padarytas didelis progresas. Visų viltis, kad ateityje mės atsieksime dar daugiau, ypatingai turėdami išaugusį ir sutvirtėjusį laikraštį Liaudies Balsą.

Gėles įtekė Strazevičiūtė, Mikšiuotė ir Narusevičiūtė. Prie svečių vaišinimo dirbo Leišienė, Bernatavičienė, Laurusevičienė, Barčienė, Rušienienė ir Murauskienė.

Kitas Vakaras

Su šiuo vakaru, tačiau, ne-užsibaigė torontiečių jubiliejinė veikla. Lapkričio 29 dieną, Ukrainų svietinėj, 300 Bathurst St., bus dar didesnis parengimas.

Mañ teko sužinoti, kad komitetas kviečia daug svečių dainininkų ir dainininkių. Garsiosios ėkagietės dainininkės — K. Abekienė ir A. Kenstavičienė — sutiko dalyvauti jubiliejiniame Liaudies Balso koncerte. Taipgi jau pasižadėjo radio dainininkės B. ir J. Juraitytės, montrealietės. Taigi, jau keturios viešnios dainininkės! O torontiečiai turi nemažai ir savo jėgų.

Esu tikras, kad šis Liaudies Balso koncertas bus vienas iš gražiausių, kada torontiečiai turėjome. Pradėkit rengtis jau dabar.

Reporteris

Torontas Bus Detrote

DETROIT, Mich. — Torontas yra Kanados miestas, ir viso miesto negalima perkeilti Detrote, bet iš Toronto atvažiuoja lietuvių Bangos mišrus choras, o su choriečiais ir jų draugai. Sekmadienį, lapkričio (November) 2 d., kanadiečių lietuvių Bangos choras pildys programą Radio Klubo koncerte Lietuvių svietinėje, ant 25th Street ir West Vernor Highway; koncertas prasidės 5 val. po pietų, o paskui bus šokiai prie dviejų orkestrų.

Kanadiečių lietuvių Bangos choras yra mišrus choras, bet iš to choro jie sudaro vieną vyrų chorą, merginų chorą, ir vienų jaunuolių chorą. Apart to, jie turi solistų, duetų, šokikų grupę, ir daug kitokių naujenybių. Solistės — Elena Degutienė ir Regina Strazevičiūtė; akrobatiką išpildys Myrna Balsytė; šokikai — Myrna Balsytė ir Feliksas Laurusevičius; solo mandolina — Michael Gabinet; matysite ir tikrą lietuvišką gegužinę, su šokiais, muzika ir dainavimu; satyros — juokų "Juodos Akys" dalį išpildys Stanley Jakavičius.

O Bangos choro dainos ir jų malonus susigrupavimas, išvaizda, visus sužavės, paliksmins. Taigi visi ir visos nepraleiskite tos auksinės progos, pamatyti ir pasiklausti kanadiečių lietuvių programos.

Programoj dalyvaus ir Detrote Aido Choras, Moterų Pažangos Klubo Choras ir Merginų Sikstetas ir kiti.

Svetainės durys atsidarys nuo 4 val., o koncertas prasidės 5 val. po pietų. Visi pasimatysime su kanadiečiais.

Jokūbo Brolis

Atsinaujinkit Laisvę

TORONTO. — Kadangi dabar eina Laisvės ir Vilnius vajus ir kadangi kai kurių užsibaigusios prenumeratos, tai dabar laikas jas atnaujinti. Geriausia atsinaujinti dabar ir tiems, kurių dar nepasibaigusios prenumeratos, bet tuojaus baigsis.

Esu sutikusi patarnauti Laisvei ir jums, tad jeigu nenorėsite patys siųsti savo prenumeratas tiesiai Laisvei, galite atsinaujinti per mane arba ir per Liaudies Balso administraciją.

A. Ylienė

Padėka

HAMILTON. — Tariau širdingą ačiū visiems draugams ir draugėms, kurie atlankė mane laike mano ligos, būnant ligoninėj, ir apdovanojo gėlėmis ir dovanomis.

Taipgi dėkoju tiems draugams ir draugėms, kurie prisuntė atvirutes ir laiškus man būnant ligoninėj.

Jūs visi, draugai ir draugės, suteikėt man daug malonumo ir padėjot pergyventi tas sunkias valandas.

Sveikata dar nesugrįžusi, bet tikrai sveikstu. O pasveikusi dirbsiu su jumis sykiu. Aš jūsų neužmiršiu.

N. Yvanauskienė

Adolphe Menjou (kairėj) užlor, yra aršus Hollywoodo atžagareivis. Jis neamerikiešios veiklos komitetui pareiškė, kad komunistai varo propagandą per Hollywoodą. Kiti užginčija.